

4/5 - 45.

Krigens gang.

Tyskland.

Byene Kil og Flensburg som er blitt erklært for opne er allerede passert av britene. - Den tyske motstand på nordfronten er så å si ophørt. - De britiske styrker rykker frem over den Jydske halvø, men der er ikke kommet nogen offisiell melding om hvor de befinner sig. - De tyske byer overgir sig uten kamp, og der blir tatt fanger i titusenvis. Der er en stadig strøm av tyske flyktninger fra Lubeck både lann og sjøveien nordover, men disse utsattes for stadige angrep av britiske fly. - En konvoi (stor) samt flere andre er angrepet, 25 skib blev senket, 178 skadd. - Der er rene kaoset i Østersjøen. Vanoverflaten er dekket med tyske soldater som svømmer i lann, samt livbåter. - En melding fra Sverige og Oslo om at de britiske styrker er gåt over grensen til Danmark ved Faddeborg, dementeres av de fri danske forbindelser. - All telefon i Danmark kontrolleres av gestapo.

Fra Elben til Østersjøen er tyskerne revet opp. Fra Oldenburg som er erobret av canadiske styrker til Wismar som er i britenes hender, er veiene fulpakket av tyske soldater og kjøretøier som overgir sig. -

I den syd tyske lanne har amerikanerne på 5 dager rykket tvers gjennom Østerrike, derfra gjennom Brenner passet og inn i Italien og står 30 km fra de allierte styrker her. - Byen Salzburg har overgitt sig uten kamp. - Linz ligger under artilleri ill. Amerikanerne har gåt over grensen til Bømen Merck

i retning Pilsen. - Danmark.

Her er stillingen uklar. Montgomery sender ikke ut melding om hvor han befinner sig, og den danske frihetsbevegelse dementerer at britene har rykket inn i landet. De oppfordrer til ro.

Danzig, Berhoben og Ditzke tyske ledere i Danmark har i 2 dager behandlet forsvarsutvalgene i Norge og Danmark. Norge.

En må ikke betrakte krigen som opndit, der har i ke funnet sted noen sarnmonkomst mellom tysk og norske myndigheter. Arrestasjoner og mate kontroll fortsetter som tidligere. - Norske frihets styrker har tatt sig av Ministrene Rismes og Liss arkiver, i alt 2 1/2 tonn. - Spenningen rundt om i landet stiger. Der var forsiktig. Freden er nær, men ikke et faktum. - Tyskerne vil nu som før ta imot orore de får.

Oslo kringkaster.

Der er intrat våpenvile i Nederland, i byene Haag Rotterdam og Amsterdam. -

Den spanske avsatt konge oppfordrer til å kvitte sig med Franco, og bany infere demokrati.

I følge svensk melding har allierte styrker gåt på land på den Rode.

I en konvoi fra Danmark til Norge blev 2 skib senket og 38 satt i brenn av britiske fly.

Feltmarskalk Von Klei er tatt tilfange av amerik

nerne. Erden og Wilhelmshaven kaptain... (må tas med

De tyske tropper i Nederland, Nord vest Tyskland
og Danmark har kapitulert med General Montgomery.

Kapitulasjonen gjelder fra kl 8.00 lørdag den 5 mai 1945.
I forbindelse med denne melding underrettes de tyske
tropper i Norge om at hver enkelt, offiser eller menig vil
bli trekt til ansvar for det som de mulig kommer til å øde-
legge, hvist de tross alt går til kamphandlinger. De tyske
krigsskip å andre tyske fartøier oppfordres til å gå til
nærmeste allierte havn.

Denne advarsel og oppfordring kom fra norsk militært hold.
Befolkningen oppfordres til å holde sig mest mulig i ro.
En skal bare rette sig efter ordre fra forsvars kommandoen
eller hjemmefront ledelsen.

VIS VÆRDIGHET OG DISIPLIN.

AKTIES

Inst

Sikrin

Fra: Ass. direktør
Til: Samtlige i a

Vi henviser t

innskjerp

Ethvert tilfelle a
ethvert tilfelle av
arbeidere eller s

Alt som opp
vel til selskapets

Det foruts
er og blir uts
varsler som b
angående ferd

Det er stren
på arbeidsplassen
skade for bedrif
Overtredelse
konsekvenser og
tilbake på selska
Vi ber Dem
ovenstående.

Kontorsjef, over
senere mottar de

ord vest Tyskland

ntgomery.

Lørdag den 5 mai 19 45.
g underrettes de tyske

ffiser eller menig vil

mulig kommer til å øde-

nphandlinger. De tyske

fordres til å gå til

fra norsk militært hold,

sig mest mulig i ro.

fra forsvars kommandoen

AKTIESELSKABET SAUDEFALDENE

Instruks av 31. mai 1943.

Erstatning for: Instruks av 9. april 1943:

Erstattet av:

Sikring mot driftsforstyrrelser, sabotasje etc.

Fra: Ass. direktør.

Til: Samtlige i arbeide ved Aktieselskabet Saudefaldene.

Vi henviser til tidligere instruks og skrivelser og

innskjerper påny våre pålegg om å være på vakt overfor:

Ethvert tilfelle av eller tilløp til hindring av den normale drift eller til sabotasje, ethvert tilfelle av løsmunnethet om forhold som angår eller berører bedriften og dens arbeidere eller som kan vanskeliggjøre de forhold hvorunder bedriften arbeider.

Alt som oppdages av denne ekstraordinære art, skal uoppholdelig rapporteres såvel til selskapets ledelse som til bedriftsvernlederen.

Det forutsettes at alle nøie etterkommer de forordninger som er og blir utstedt av myndighetene. Særlig gjelder dette de advarsler som bekjendtgjøres etter pålegg av den tyske vernemakt angående ferdsel innenfor vernemaktens sikringsområder.

Det er strengt forbudt å oppbevare på kontoret, i selskapets bygninger eller på arbeidsplassen, papirer eller annet som kan virke provoserende eller være til skade for bedriften såvel direkte som indirekte.

Overtredelse av myndighetenes pålegg og forordninger kan medføre drastiske konsekvenser og hårde straffer, ikke bare for vedkommende, men det kan også virke tilbake på selskapet og dets arbeidere.

Vi ber Dem påse at hvert enkelt medlem av Deres familie også blir bekjent med ovenstående.

Sauda, 31. mai 1943.

AKTIESELSKABET SAUDEFALDENE

C. BASSØE.

Kontorsjef, overmaskinmester og oppsynsmann fører liste over samtlige som nu og senere mottar denne instruks og over hvor instruksens er oppslått.

Nord vest Tyskland

Montgomery.

Lørdag den 5 mai 1945.
og underrettes de tyske

offiserer eller menig vil

mulig kommer til å øde-

phandlinger. De tyske

fordres til å gå til

fra norsk militært hold,

sig mest mulig i ro.

fra forsvars kommandoen

AKTIESELSKABET SAUDEFALDENE

Instruks av 31. mai 1943.

Erstatning for: Instruks av 9. april 1943.

Erstattet av:

Sikring mot driftsforstyrrelser, sabotasje etc.

Fra: Ass. direktør.

Til: Samtlige i arbeide ved Aktieselskabet Saudefaldene.

Vi henviser til tidligere instruks og skrivelser og

innskjerper påny våre pålegg om å være på vakt overfor:

Ethvert tilfelle av eller tilløp til hindring av den normale drift eller til sabotasje, ethvert tilfelle av løsmunnethet om forhold som angår eller berører bedriften og dens arbeidere eller som kan vanskeliggjøre de forhold hvorunder bedriften arbeider.

Alt som oppdages av denne ekstraordinære art, skal uoppholdelig rapporteres såvel til selskapets ledelse som til bedriftsvernlederen.

Det forutsettes at alle nøie etterkommer de forordninger som er og blir utstedt av myndighetene. Særlig gjelder dette de advarsler som bekjendtgjøres etter pålegg av den tyske vernemakt angående ferdsel innenfor vernemaktens sikringsområder.

Det er strengt forbudt å oppbevare på kontoret, i selskapets bygninger eller på arbeidsplassen, papirer eller annet som kan virke provoserende eller være til skade for bedriften såvel direkte som indirekte.

Overtredelse av myndighetenes pålegg og forordninger kan medføre drastiske konsekvenser og hårde straffer, ikke bare for vedkommende, men det kan også virke tilbake på selskapet og dets arbeidere.

Vi ber Dem påse at hvert enkelt medlem av Deres familie også blir bekjent med ovenstående.

Sauda, 31. mai 1943.

AKTIESELSKABET SAUDEFALDENE

C. BASSØE.

Kontorsjef, overmaskinmester og oppsynsmann fører liste over samtlige som nu og senere mottar denne instruks og over hvor instruks er oppslått.

ord vest Tyskland

ntgomerry.

Lørdag den 5 mai 19 45.
g underrettes de tyske

ffiser eller menig vil

mulig kommer til å øde-

nphandlinger. De tyske

fordres til å gå til

fra norsk militært hold,

sig mest mulig i ro.

fra forsvars kommandoen

AKTIESELSKABET SAUDEFALDENE

Instruks av 31. mai 1943.

Erstatning for: Instruks av 9. april 1943.

Erstattet av:

Sikring mot driftsforstyrrelser, sabotasje etc.

Fra: Ass. direktør.

Til: Samtlige i arbeide ved Aktieselskabet Saudefaldene.

Vi henviser til tidligere instruks og skrivelser og

innskjerper påny våre pålegg om å være på vakt overfor:

Ethvert tilfelle av eller tilløp til hindring av den normale drift eller til sabotasje, ethvert tilfelle av løsmunnethet om forhold som angår eller berører bedriften og dens arbeidere eller som kan vanskeliggjøre de forhold hvorunder bedriften arbeider.

Alt som oppdages av denne ekstraordinære art, skal uoppholdelig rapporteres såvel til selskapets ledelse som til bedriftsvernlederen.

Det forutsettes at alle nøie etterkommer de forordninger som er og blir utstedt av myndighetene. Særlig gjelder dette de advarsler som bekjendtgjøres etter pålegg av den tyske vernemakt angående ferdsl innenfor vernemaktens sikringsområder.

Det er strengt forbudt å oppbevare på kontoret, i selskapets bygninger eller på arbeidsplassen, papirer eller annet som kan virke provoserende eller være til skade for bedriften såvel direkte som indirekte.

Overtredelse av myndighetenes pålegg og forordninger kan medføre drastiske konsekvenser og hårde straffer, ikke bare for vedkommende, men det kan også virke tilbake på selskapet og dets arbeidere.

Vi ber Dem påse at hvert enkelt medlem av Deres familie også blir bekjent med ovenstående.

Sauda, 31. mai 1943.

AKTIESELSKABET SAUDEFALDENE

C. BASSØE.

Kontorsjef, overmaskinmester og oppsynsmann fører liste over samtlige som nu og senere mottar denne instruks og over hvor instruks er oppslått.

Kronprins Olav

Vi synger for vår prins.
Vi er så glad til sinns
fordi han er den aller, aller kjekkeste som fins.
Han kom til oss i solskinn
og snø en vinterdag.
Men like fullt satt prinsen
og svang sitt norske flagg.
Og derfor skal han ha
et dundrende hurra.
Hurra, hurra, hurra.

Vi ser ham nå som mann
i strev for folk og land,
og Norge nordmenn kaller, hør der kaller også han.
I krigen har han ført oss.
Nå styrer han mot fred.
Vi hilser kronprins Olav.
Vi bygger villig med.
Med takk for alt du ga
vår hyllest skal du ha.
Hurra, hurra, hurra.

KRIGSATLAS

MED DAGBOK OVER
KRIGENS BEGIVENHETER

TER

I ALT TRYKT

× 112 cm.
ver. Måle-
0. Kr. 1.40. **67.000**

Målestokk
r, innsjøer,
jernbaner
Kr. 1.25. **20.000**

0. Med alle
r og veier. **12.000**

00. Trykt i
57. **78.000**

00. Trykt i
praktisk talt
n. Kr. 2.80. **14.000**

000. Kartet
e-India med
v. Aktuelt
arver. 1.25. **10.000**

000. Trykt
llrike navn
er m. v. — **10.000**

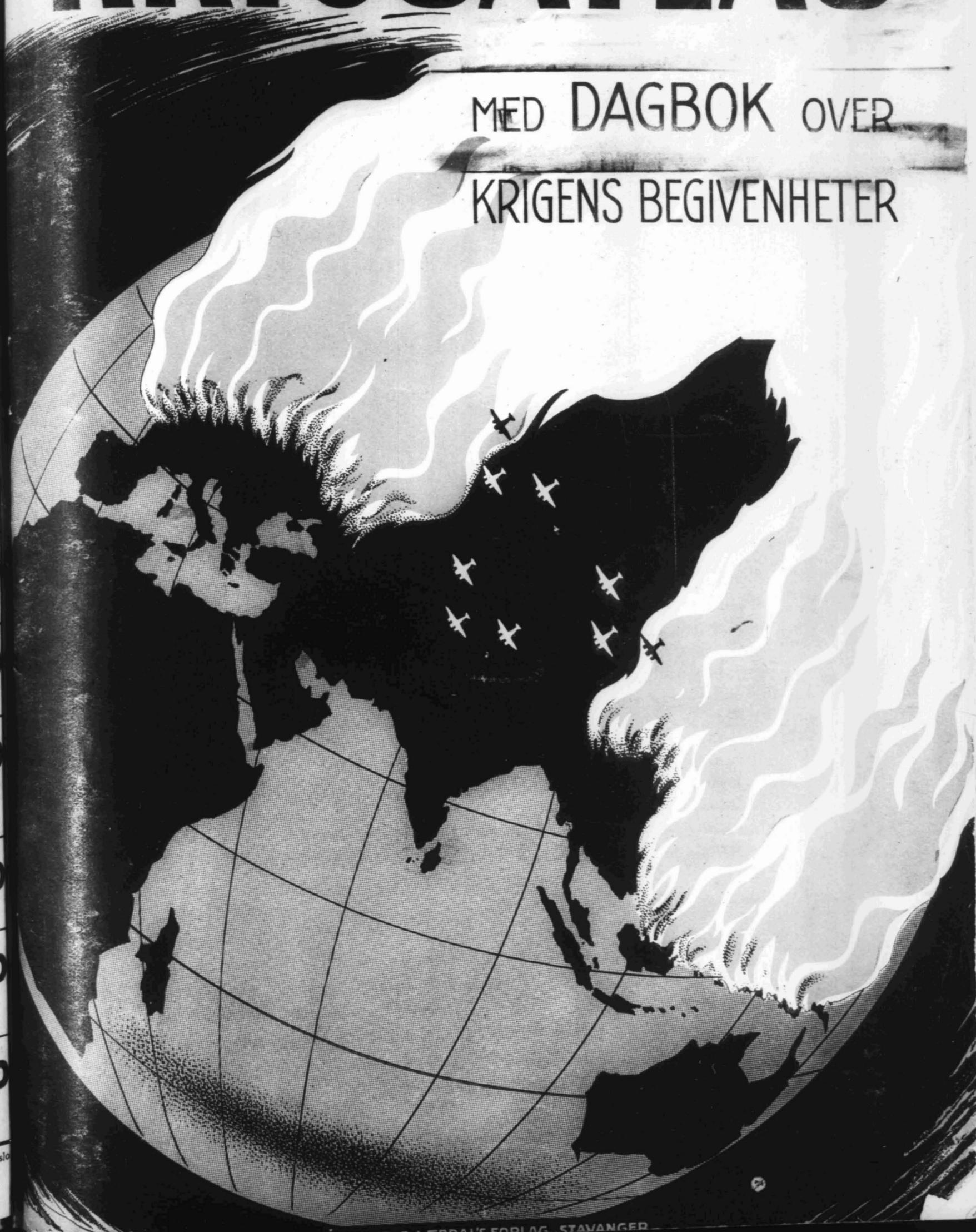
: 5 555 000.
arver og i.
estokk som
Eritrea, Eti-
alliland». — **43.000**

Målestokk
gir en ypper-
Øst-Europa. **50.000**

Målestokk
et er tegnet
n på grunn-
beste kilder. **58.000**

000. Kartet
Guam i øst
fra Japan i
rikt detaljert
Kr. 1.25. **20.000**

Brødrene Jørgensen A.s. Oslo

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
Europa under krigen	1
Den totale krigs utvikling	2—4
Europa 1914	4
Europa 1918	4
Europa 1939	5
Europa 1943	5
Oversiktskart over England	6
Kanalkysten	7
Avstander ved Kanalkysten	7
Frankrike — nordlige del	8
Holland — Belgia, oversiktskart	8
Skandinavia, oversiktskart	9
Finland, oversiktskart	10
Nordlige frontavsnitt	10
Østrommets kjempefront	11
Russland, oversiktskart	12
Østfronten	13
Donetz-området	14
Kertch-stredet	14
Kampområdet vest for Moskva	15
Ukraina	15
Middelhavet	16—17
Syria	18
Malta — avstander	18
Tunis, oversikt- og spesialkart	19
Afrika	20
Ny Guinea	21
Australia	21
Japans erobringer	22
Stillehavseyenes størrelse	22
Kina	23
Fantasikart over Tysklands utslettelse	23
Næringsliv i Sovjetunionen	24
Jordens råstoffkilder — grafisk framstilling	25
De alliertes forsyningsveier	26
Krigens dagbok — oversikt over de viktigste begivenheter	27—32
Jordens stater, størrelse og befolkning	siste omslagsside

Redaksjon og forlag:

Åsmund S. Lærdal

Stavanger 1. mars 1943

P.
vå
å

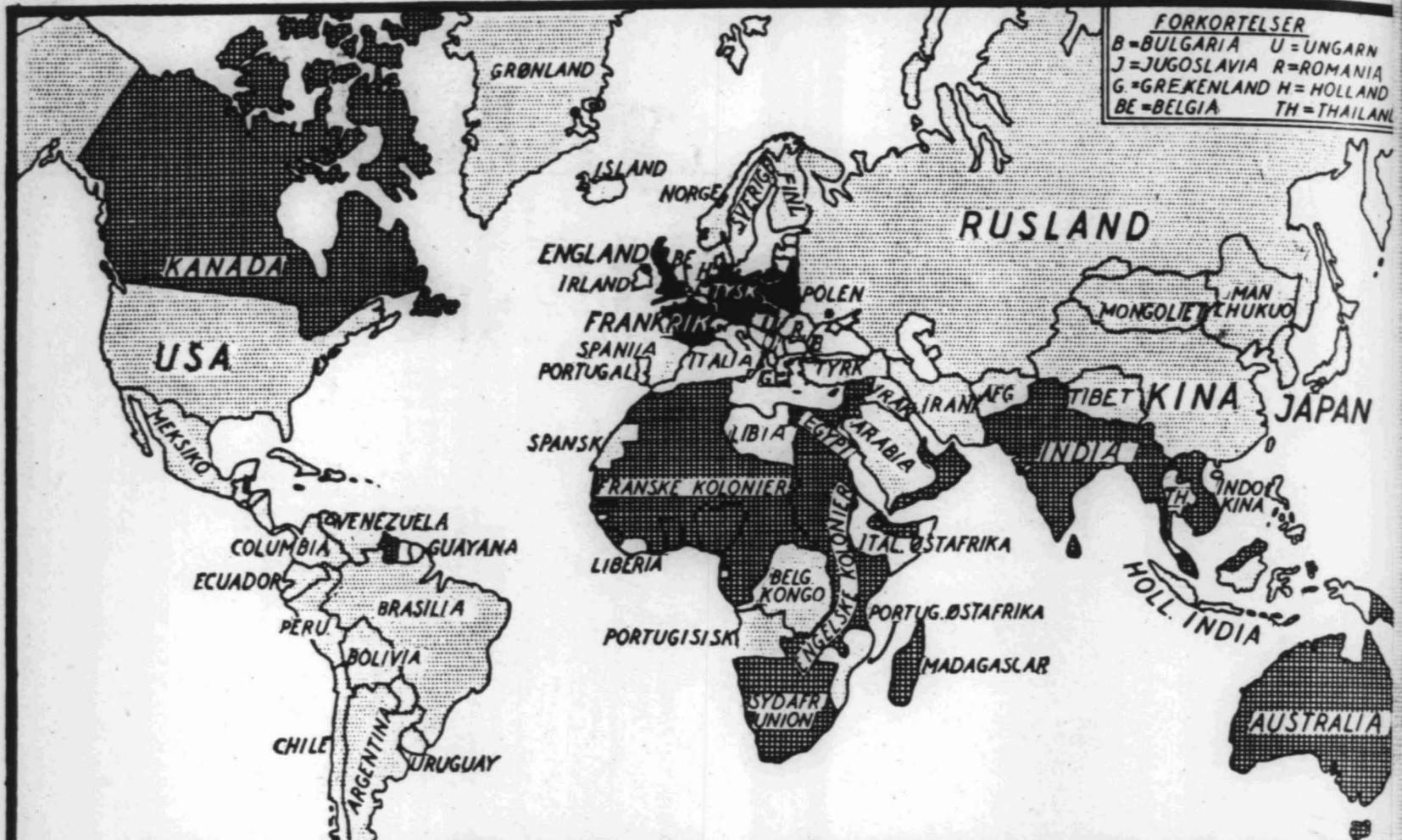

Europa under krigen

De viktigste Aksemakter	Motstandere av nyordningen
Besatt av Aksemakter	Nøitrale
Tremaktspakt-stater og med disse forbundne stater	Under alliert innflytelse
De med nyordningen i Europa sympatiserende stater	

P.g.a. den elastiske krigsførsel er det ikke praktisk mulig å utarbeide et ajourført kart over krigssituasjonen våren 1943. På ovenstående kart er i øst omtrentlig angitt vinterlinjen 1941/42. Etter krigskommunikene å dømme vil utgangslinjen for den tyske offensiv i 1943 ikke komme til å avvike vesentlig fra denne linje. (Se dagboksnotater for 5., 2. og 25. februar 1943.)

DEN TOTALE KRIGS UTVIKLING I

VED KRIGSUTBRUDET

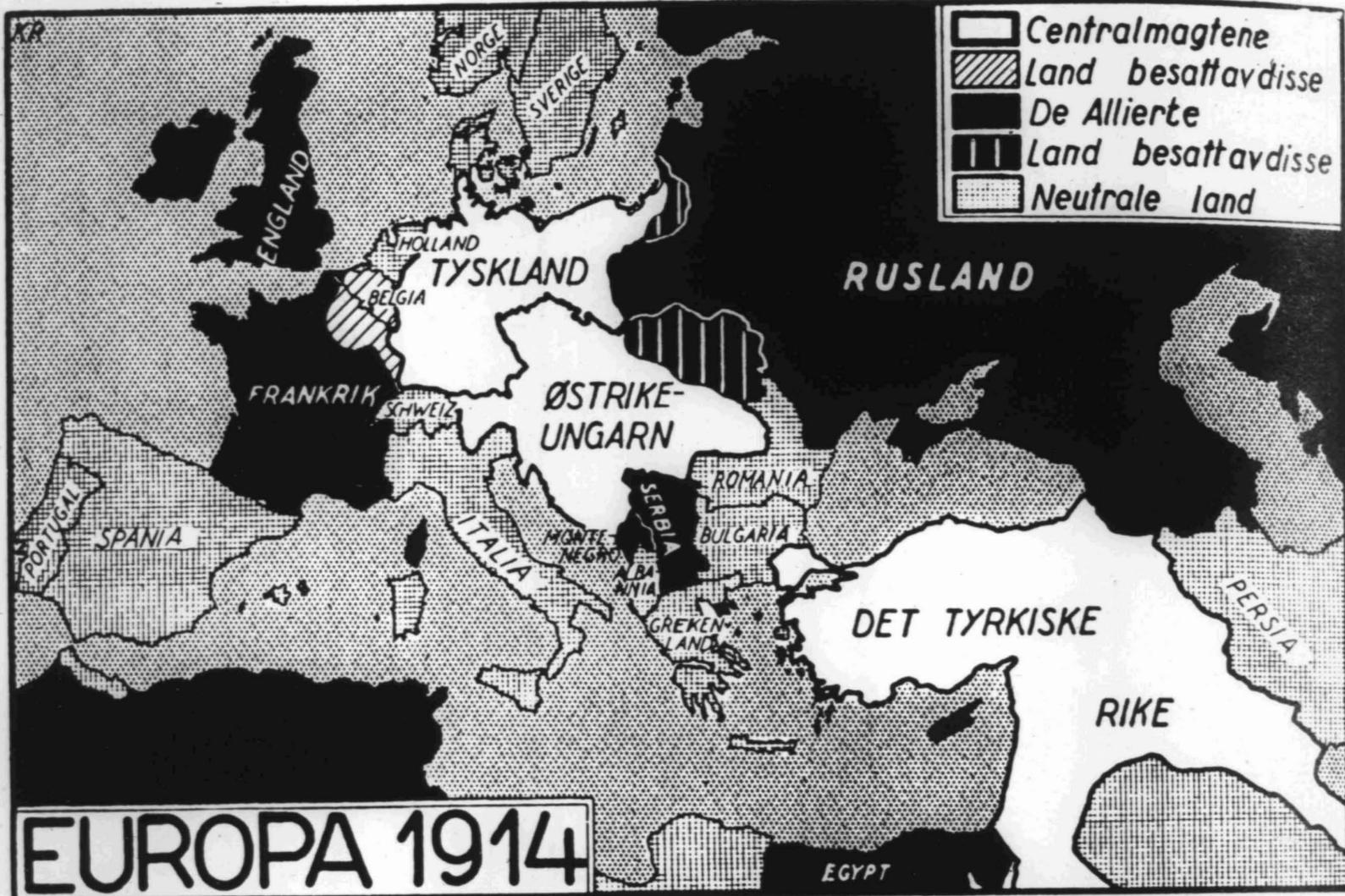
ETTER 1 ÅRS KRIG

DEN TOTALE KRIGS UTVIKLING II

Sort angir: krigførende land. Ruteskravering angir: land som ikke er aktivt implisert. Prikket angir: nøytrale land.
 Vannrett skravering angir: franske kolonier etter Frankrikes nederlag.

FOR 25 ÅR SIDEN

På det første kart ser en stillingen i Europa kort etter krigens utbrudd den 1. august 1914. På det annet kart ser en resultatet ved krigens slutt. Tyskland hadde siden 1914 besatt hele Vestrussland, Serbia og Romania og holdt stillingen i Frankrike. Bare i Tyrkiet hadde Russland og England gjort erobringer.

EUROPA
grensene 1939

EUROPA
grensene 1939

EUROPA — grensene 1943

EUROPA
grensene 1939

EUROPA — grensene 1943

tatet
rike.

SHETLANDS-ØYENE

Grevskap: Hovedby:

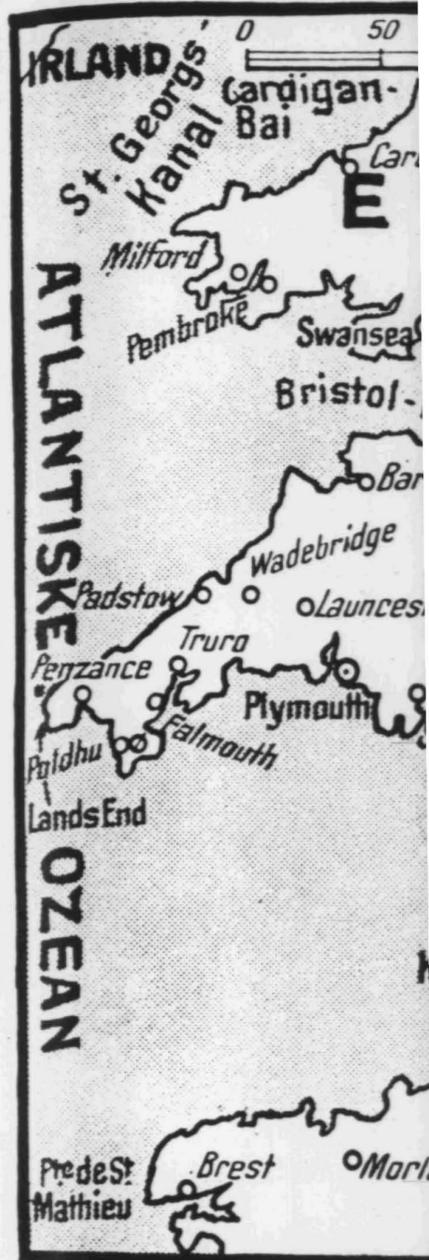
1 - Kinross	Kinross
2 - Dumbarton	Dumbarton
3 - Renfrew	Paigley
4 - Linlithgow	Linlithgow
5 - Edinburgh	Edinburgh
6 - Haddington	Haddington
7 - Selkirk	Selkirk
8 - Roxburgh	Jedburgh
9 - Wigtown	Stranraer
10 - Anglesey	Baumaris
11 - Denbigh	Denbigh
12 - Flint	Mold
13 - Rutland	Oakham
14 - Montgomery	Montgomery
15 - Radnor	Llandrindod Wells
16 - Worcester	Worcester
17 - Huntingdon	Huntingdon
18 - West-Suffolk	Bury St Edmunds
19 - East-Suffolk	Ipswich
20 - Brecknock	Brecon
21 - Monmouth	Urminruth
22 - Buckingham	Aylesbury
23 - Berkshire	Reading
24 - Middlesex	Willesden

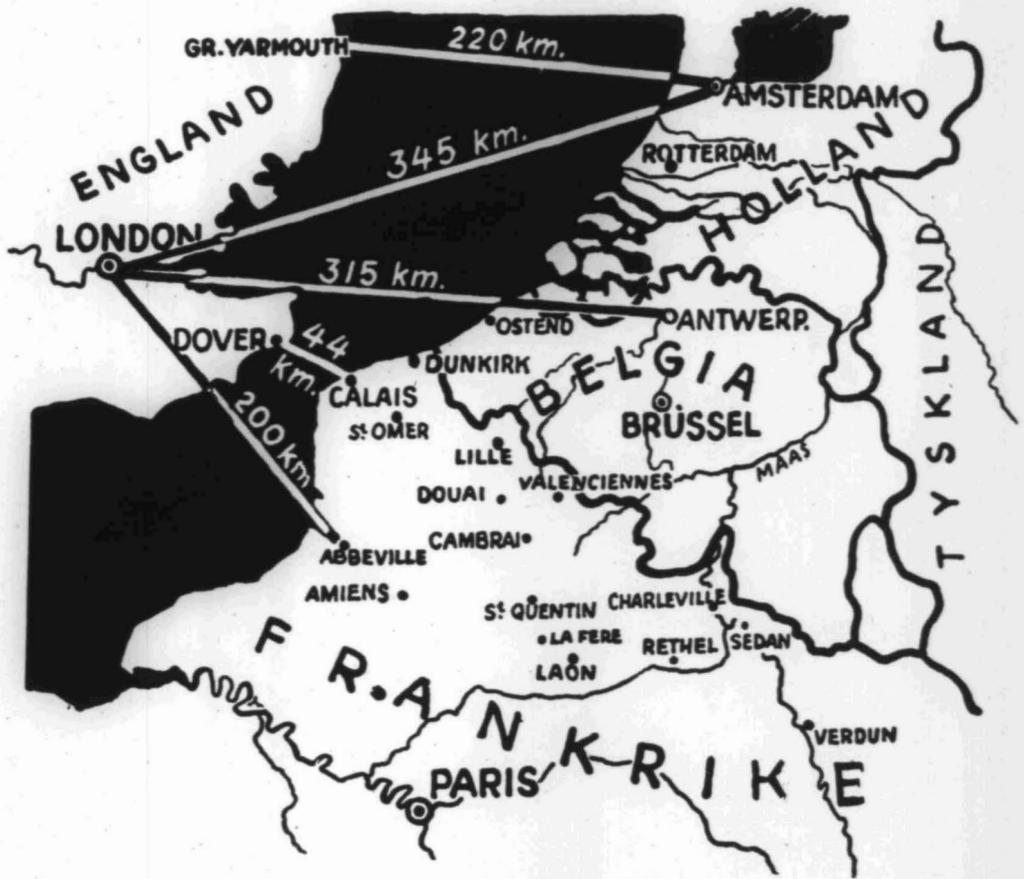
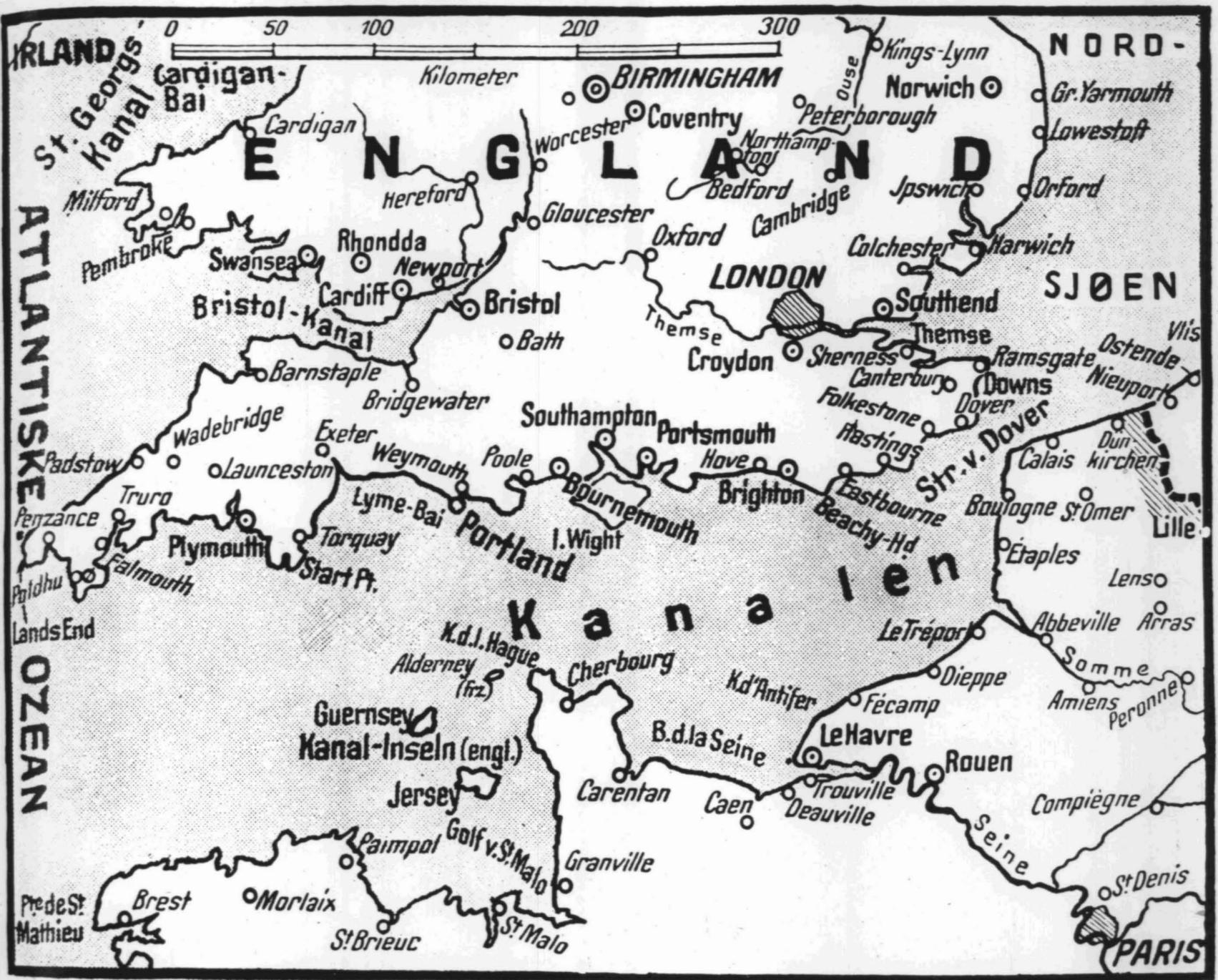
Tallene betyr grevskaper.
Hovedbyer av samme navn som grevskapene er inn-tegnet uten navn.

Oversiktskart over de engelske grevskaper.

Oversiktskart over de engelske grevskaper.

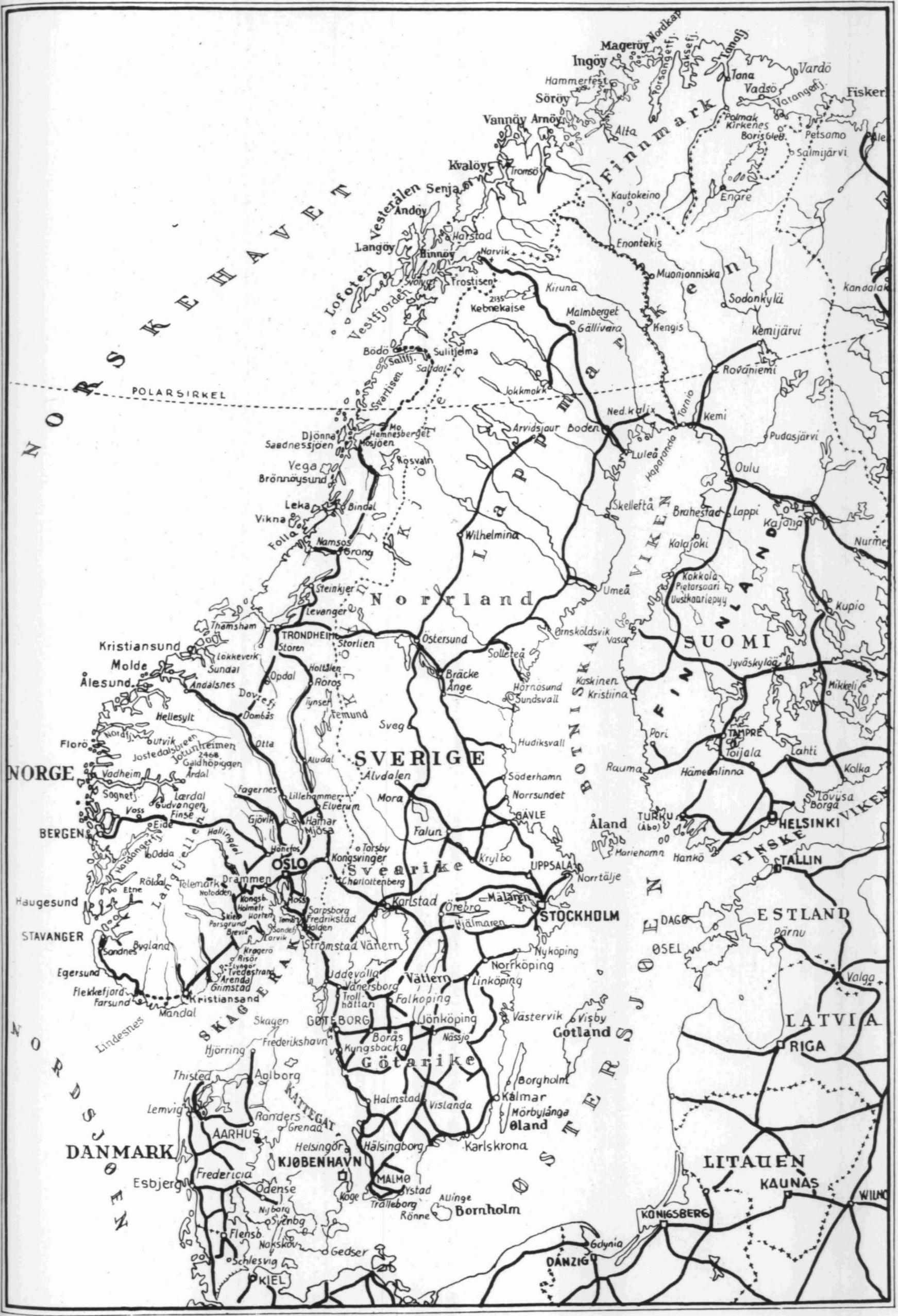
Avstander ved Kanalkysten.

Frankrike, nordlige del.

Oversiktskart over Holland—Belgia.

De nordligste kampområder.

Oversiktskart over Finland.

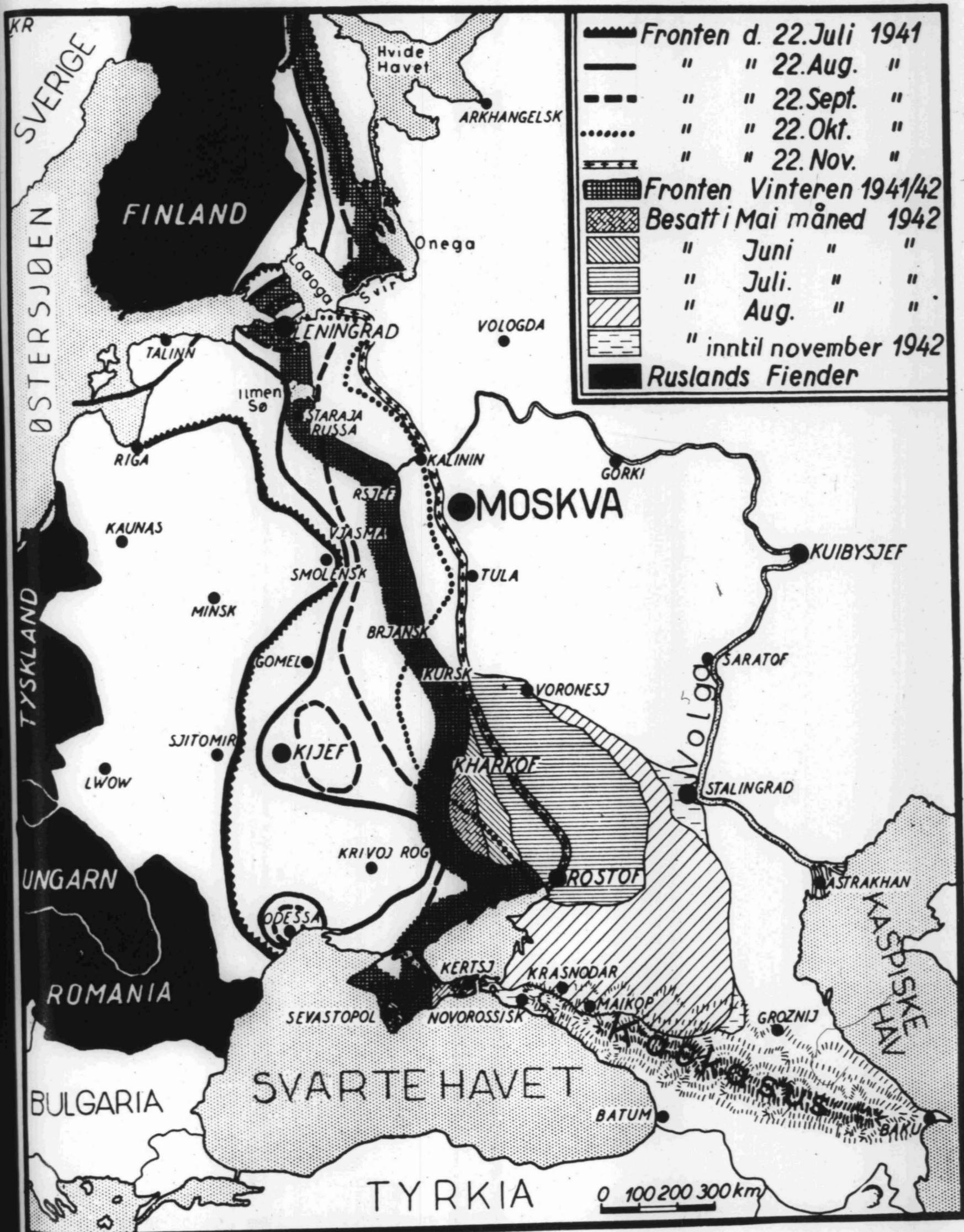
På dette kart over til den 2. 1000 km ved grensen, og d til den 1. parallell godt inntrykk av

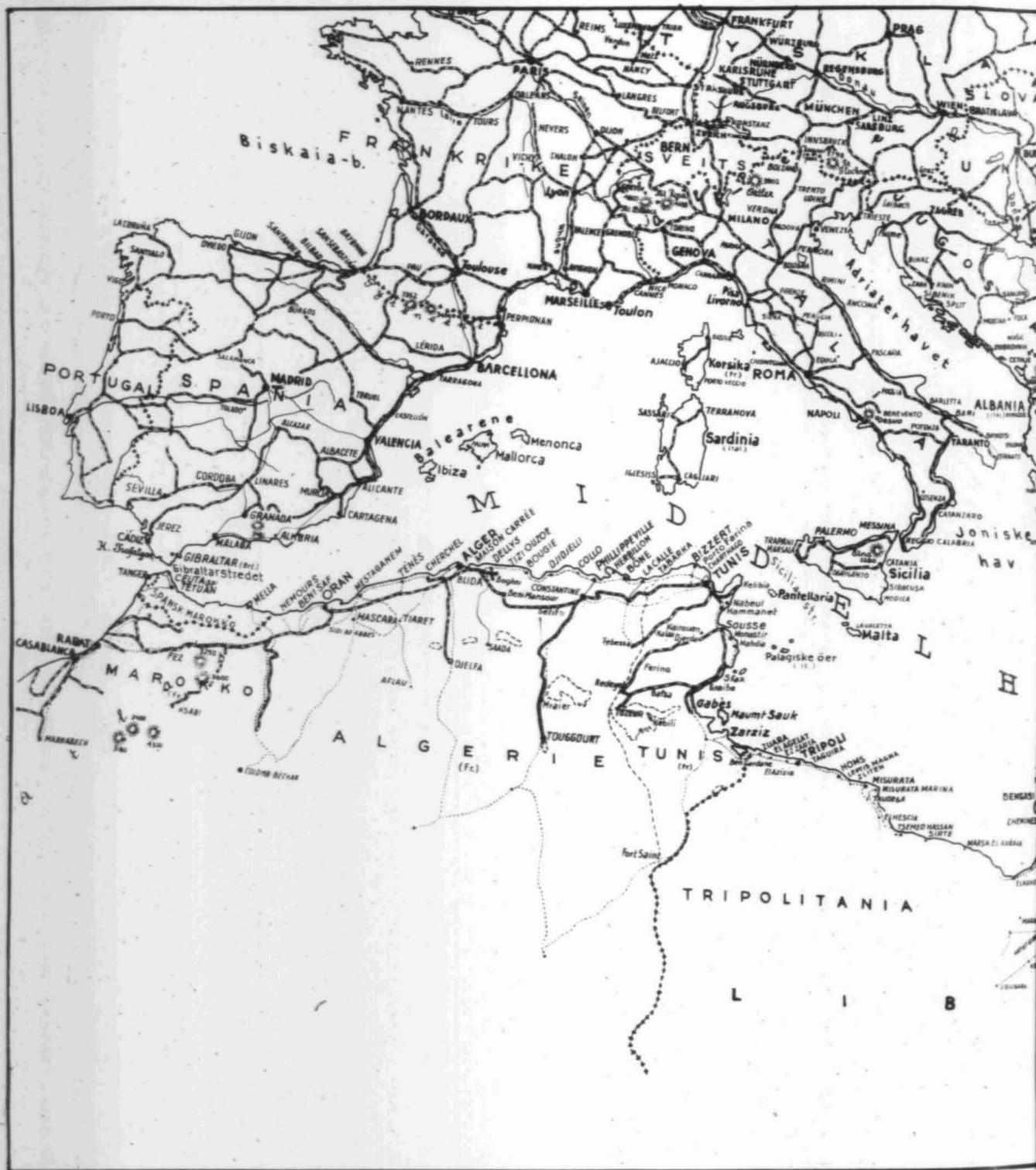
På dette kart over det kjempemessige kamprom mot øst viser cirklene avstandene fra Berlin. Til den 1. cirkel er der 500 km avstand, til den 2. 1000 km, til den 3. 1500 km, til den 4. 2000 km. Den svarte strek fra Østersjøen til Svartehavet viser utgangsstillingen ved grensen, og de prikkete linjer er paralleller til denne, og angir hvor langt der er mellom disse innbyrdes. Fra utgangsstillingen til den 1. parallellstrek er der 300 km, fra denne til neste 500 km og fra denne til den siste prikkete linje 1000 km. Dette gir et godt inntrykk av de kjempemessige avstander på Østfronten. Til sammenligning med kampområdet mot vest ser vi Holland, Belgia og Frankrike avtegnet som en skygge på kartet.

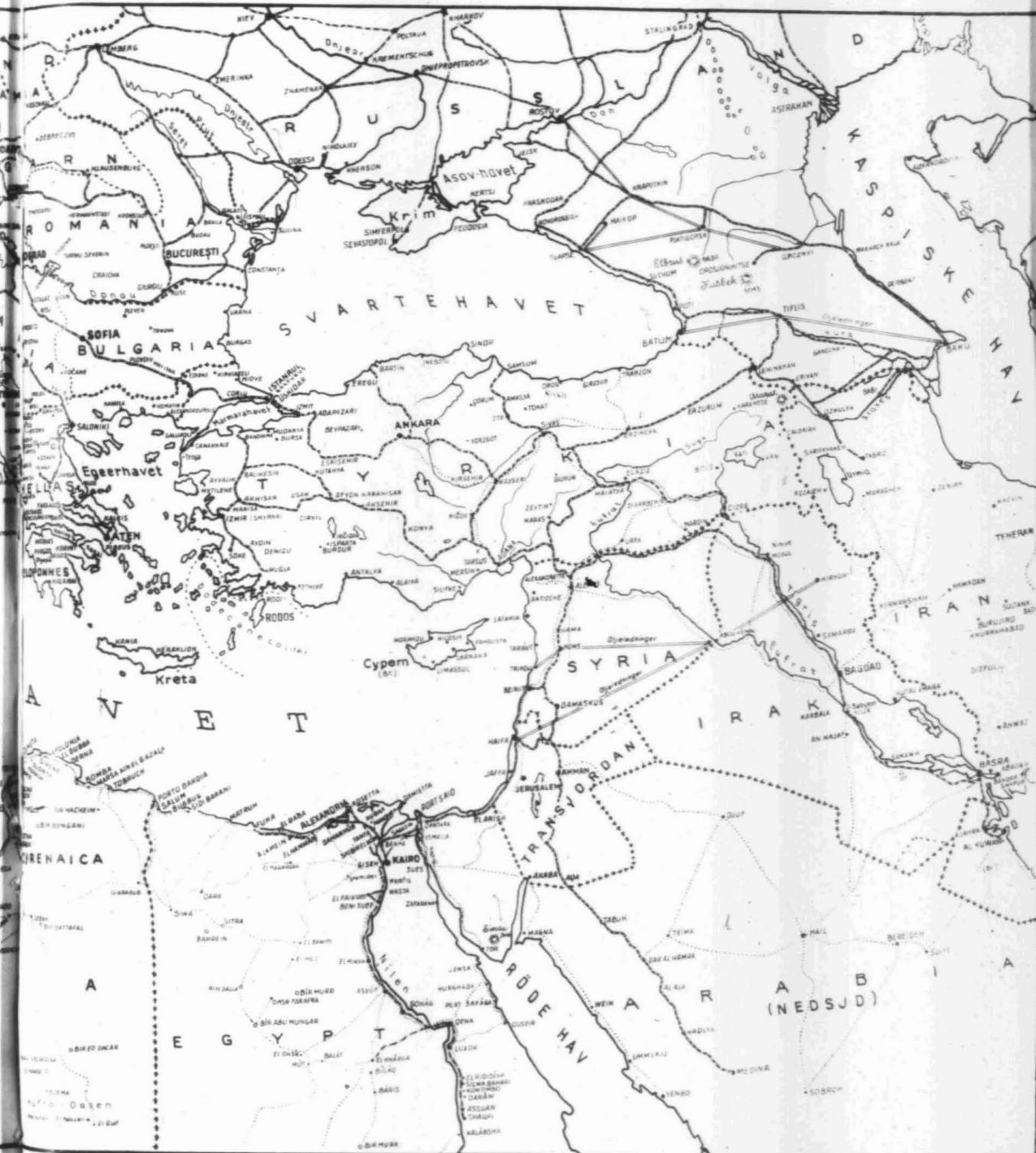
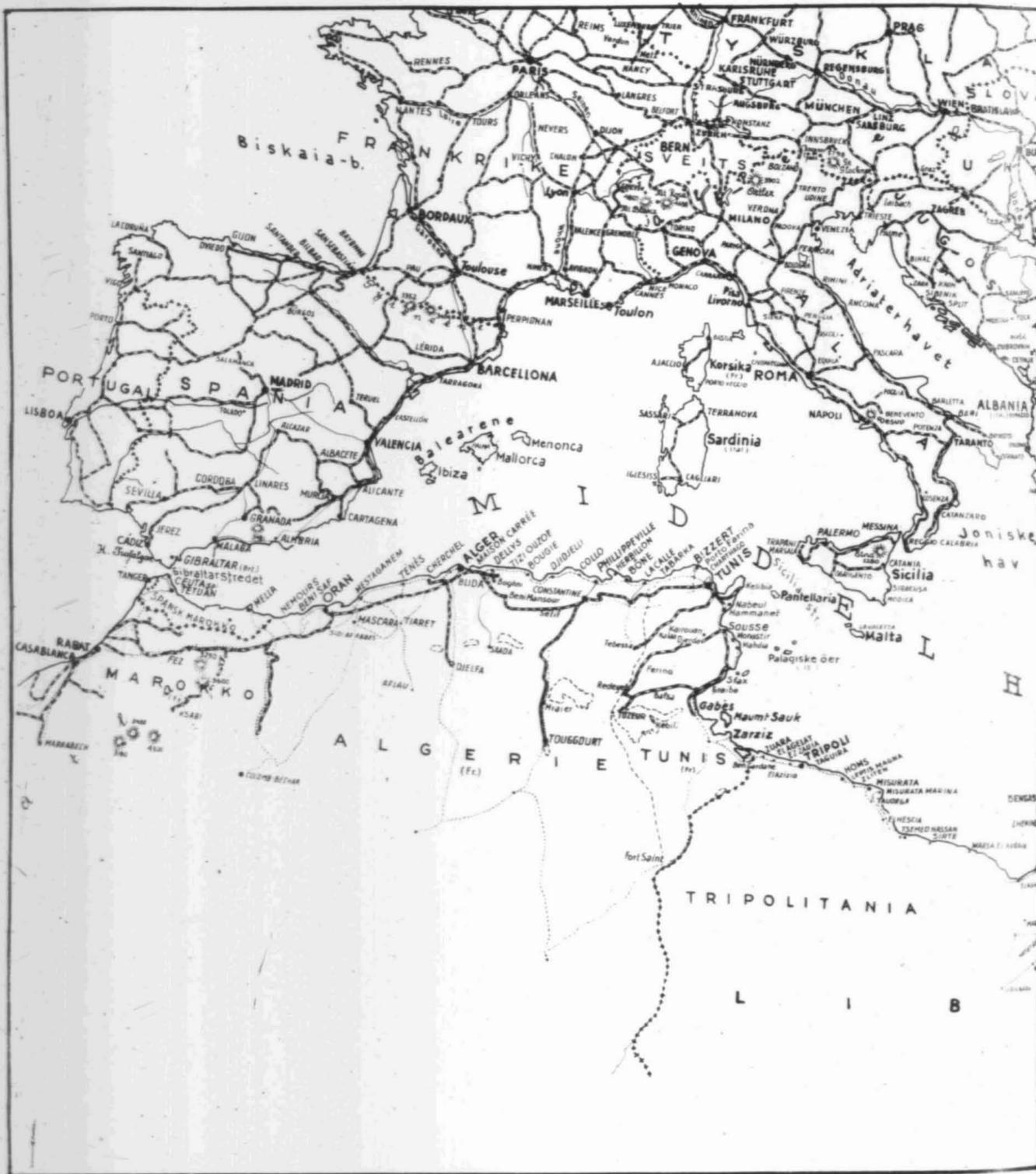
ØSTFRONTEN

Ovenstående kart gir et bilde av kampene på Østfronten fra tyskernes første offensiv den 22. juni 1941 inntil vinteren 1942/43. Frontens omtrentlige stilling ved utgangen av de første krigsmåneder inntil vinteren 1941/42, er markert ved linjer. Forløpet av den senere offensiv er angitt slik, at de områder tyskerne etterhvert har erobret, er forskjellig skravert.

Notater:

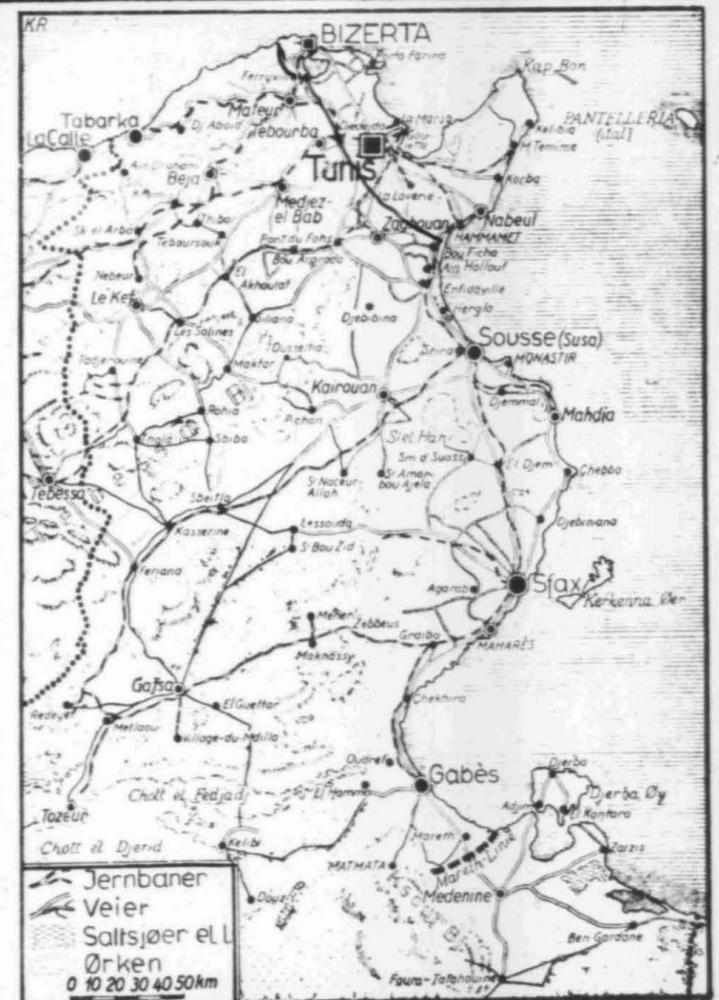
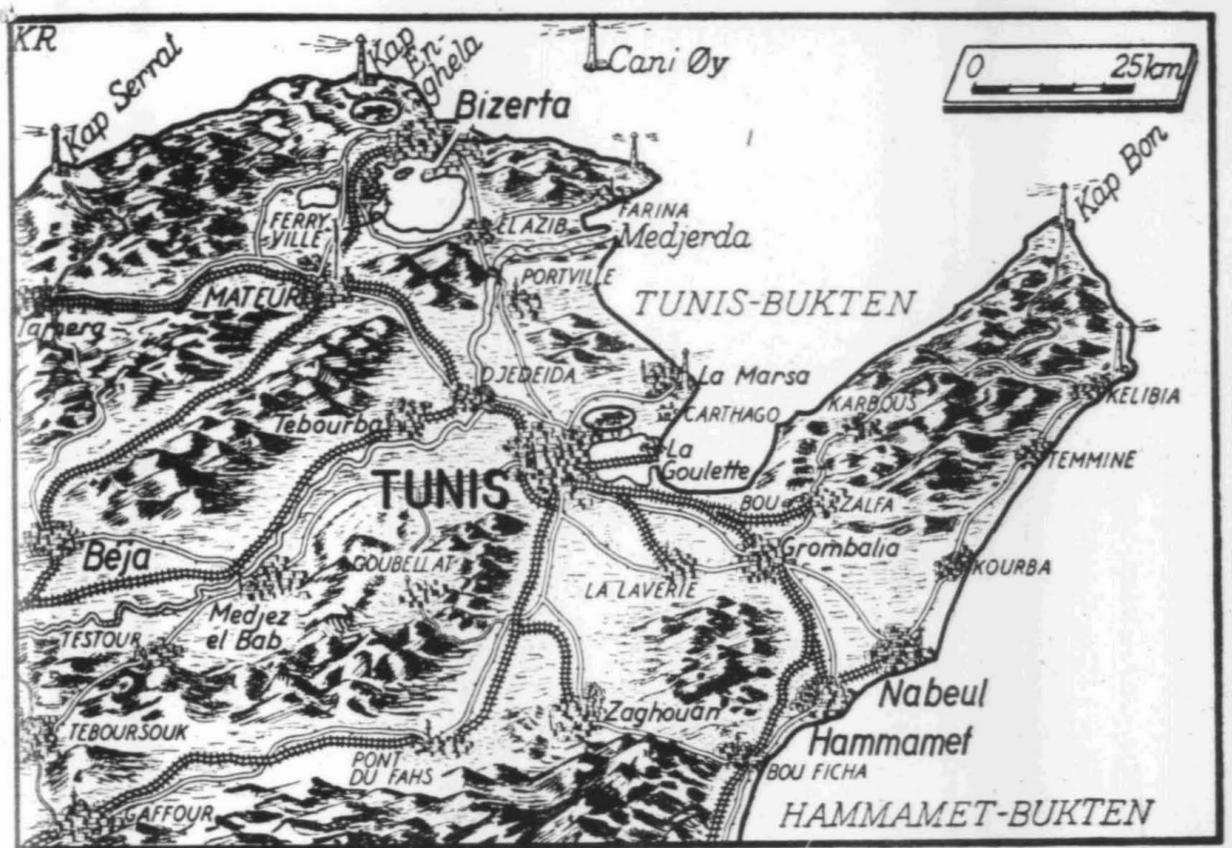

Notater:

Oversikt over afstandene fra Malta.

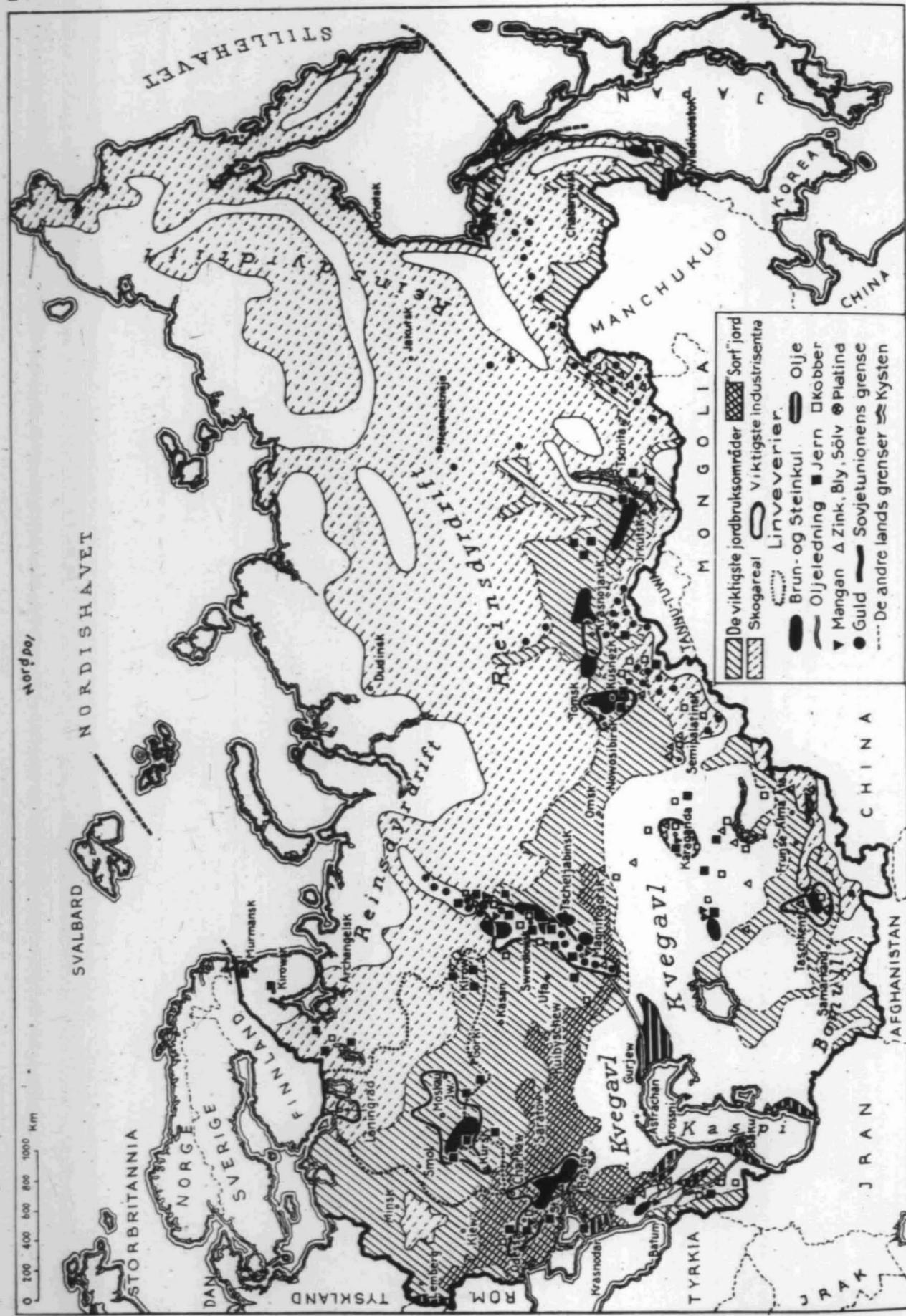
Tunis.

Området omkring Ny-Guinea før den japanske besettelse.

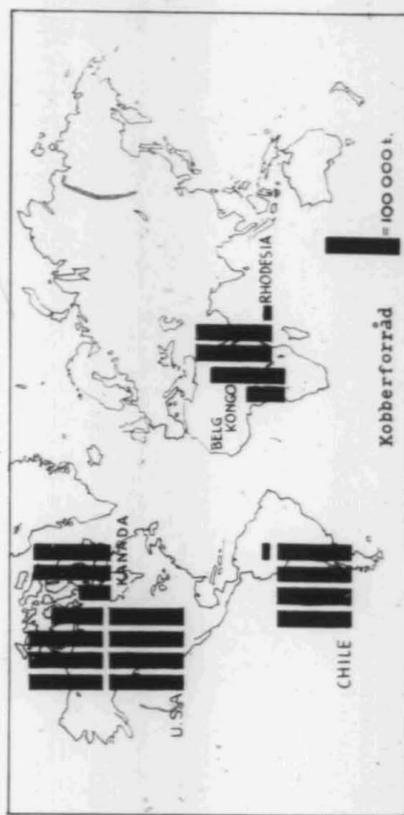
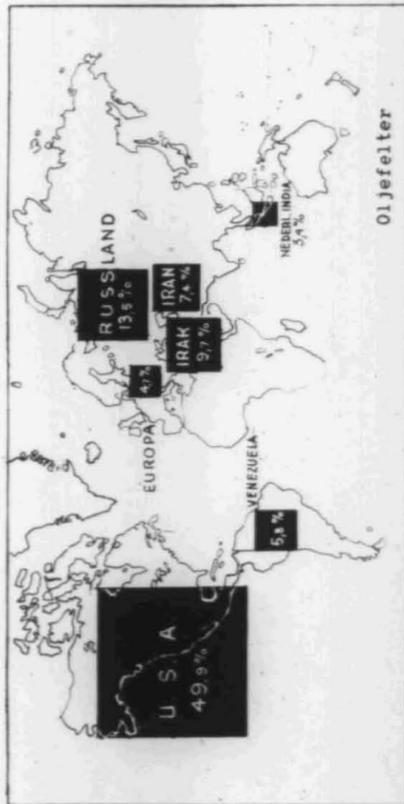
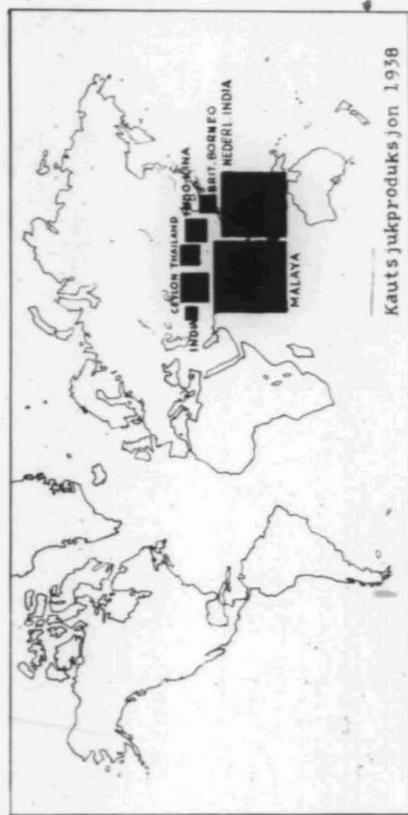
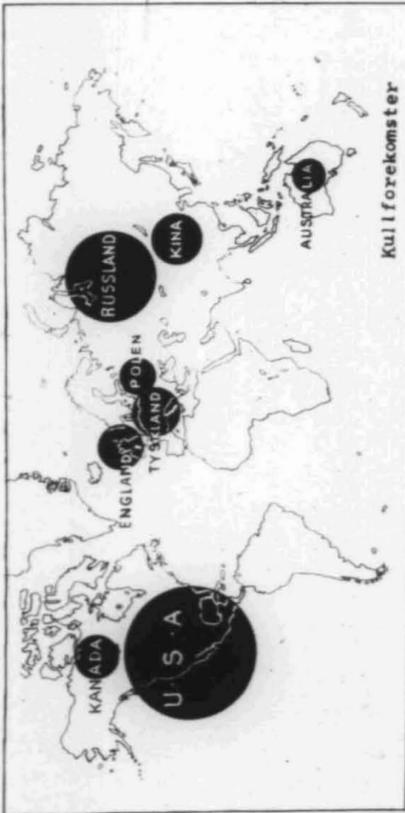
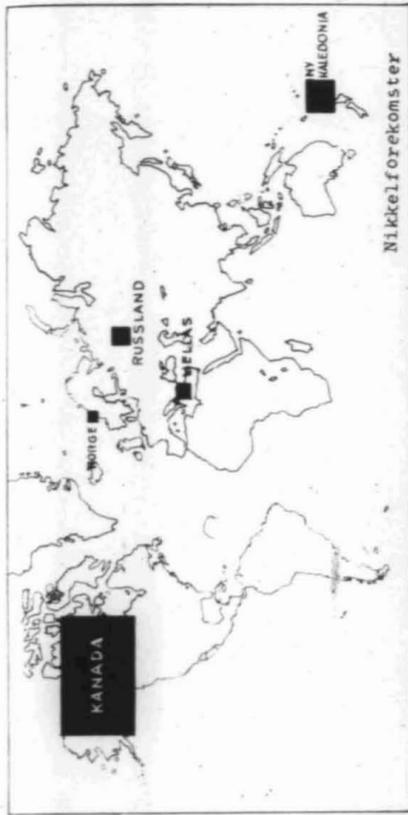

Etter Meyers Neuer Volkshilfsatlas, 1940

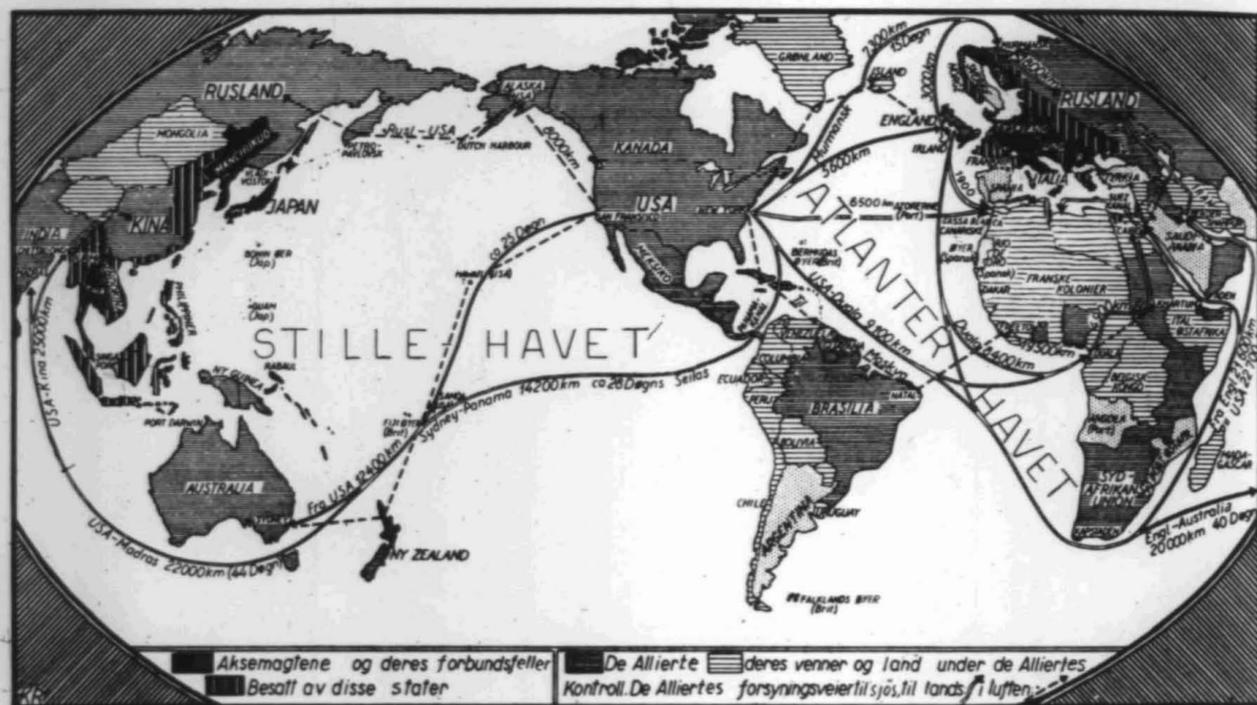
SOVJETUNIONEN: Næringsliv

GRAFISK FRAMSTILLING OVER JORDENS VIKTIGSTE RÅSTOFFKILDER

(Produksjonen av syntetisk olje og kautsjukk er ikke medregnet.)

DE ALLIERTES FORSYNINGSVEIER

Dette kart viser en faktor som kanskje vil bli avgjørende for den nåværende krigs utfall, nemlig de alliertes forsyningsveier. Følgende ruter kommer da først og fremst i betraktning: 1. Ruten til Nord-Afrika. Passasjen gjennom Middelhavet stenges for de allierte av aksemaktene i Tunis, 2. veien til Murmansk i Russland, 3. veien over Iran til Russland, 4. ruten gjennom Stillehavet til Australia, India og Kina og 5. den nybyggede bilvei tvers gjennom Afrika, med tilhørende skipsruter til Duala. Ved fartstidene må en være oppmerksom på at det er de langsomste skip i en konvoi, som bestemmer konvoiens fart. Forsyningene gjennom luften er selvsagt de hurtigste. De allierte opprettholder også en del transkontinentale luftruter, som f.eks. U. S. A. — Russland via Alaska og U. S. A. — England samt U. S. A. — Australia.

OVERSIKT OVER DE VIKTIGSTE BEGIVENHETER FORAN OG UNDER KRIGEN

TIDEN FØR KRIGEN

1938

SEPTEMBER

29. Hitler, Mussolini, Chamberlain og Daladier møtes i München og Tsjekkoslovakiet må avstå Sudeterland.

1939

JANUAR

5. Polens utenriksminister Beck besøker Hitler i Berchtesgaden.

MARS

15. Hitlers inntog i Prag.
23. Hitlers inntog i Memel.
31. Chamberlain erklærer at England vil hjelpe Polen hvis det blir angrepet.

APRIL

7. Mussolinis Albania-kup.
13. Engelsk-fransk garanti til Romania og Grekenland.
27. England innfører tvungen verneplikt.
28. Hitler oppsier ikke-angrepspakten med Polen og flåteavtalen med England.

MAI

3. Litvinov avsettes som Sovjets utenriksminister og etterfølges av Molotov.
6. Von Ribbentrop og Ciano møtes i Milano og avtaler at Aksen skal omdannes til en militærpakt. Denne militærpakt undertegnes den 22. mai.
12. Engelsk-tyrkisk pakt.

JUNI

7. England beslutter å sende politiske diplomater til Moskva for å forhandle om en fredsfront mot fortsatte angreps handlinger i Europa.
23. Fransk-tyrkisk pakt.

AUGUST

11. Vestmaktene militære diplomater ankommer til Moskva.
23. Tysk-russisk pakt undertegnes av von Ribbentrop og Molotov.
31. Tysk note til England med krav om Danzig og en korridor.

TIDEN ETTER KRIGENS UTBRUDD

1939

SEPTEMBER

1. Tyske tropper rykker inn over den polske grense kl. 5.45. Danzig proklamerer sin tilslutning til Tyskland.
3. England og Frankrike erklærer Tyskland krig.
17. Russiske tropper rykker inn over den polske grense.
19. Hitler holder en tale i Danzig og understreker at Tyskland ikke har noen krigsmål overfor England og Frankrike.
27. Warszawa kapitulerer. Utenriksminister von Ribbentrop reiser til Moskva.
29. Forhandlingene avsluttes i Moskva med en tysk-russisk vennskaps-pakt. Grensen mellom Tyskland og Russland fastsettes.

OKTOBER

6. I en stor tale i riksdagen skisserer Hitler sine forslag til avslutning av krigen.
9. Den finske regjering melder at Russland ønsker å innlede forhandlinger med Finland om visse politiske spørsmål.
12. Chamberlain avviser i en tale i underhuset Hitlers forslag.

NOVEMBER

7. Den belgiske konge og den hollandske dronning tilbyr de krigførende bistand til opptagelse av fredsforhandlinger.
10. I sine svar på den hollandsk-belgiske fredsaksjon påpeker kong Georg og president Lebrun at de begåtte urettferdigheter først må fjernes.
15. Von Ribbentrop meddeler Hollands og Belgias diplomatiske representanter i Berlin, at Tyskland betrakter deres meglingsaksjon som strandet etter de alliertes svar.
27. Russland sier opp ikke-angrepspakten med Finland og avbryter den diplomatiske forbindelse.
30. Russiske tropper rykker på flere steder inn over den finske grense. Helsingfors og flere andre byer bombes. Hele Finland erklæres i krigstilstand.

DESEMBER

1. Ny regjering i Finland med Ryti som regjeringssjef og Tanner som utenriksminister. Russerne proklamerer "finsk folkeregjering" i Terioki med Kuusinen som sjef.
3. På Finlands anmodning innkalles Folkeforbundet.
14. Russland ekskluderes av Folkeforbundet. Medlemsstatene blir oppfordret til å støtte Finland.

1940

JANUAR

2. Den engelske ambassadør forlater Moskva.
9. Chamberlain spår harde tider og lover Finland hjelp.
20. Churchill retter en appell til de små nøytrale stater om å slutte opp om England-Frankrike i kampen mot Tyskland.

21. Russerne innleder en fryktelig luftkrig mot den finske sivilbefolkning.

FEBRUAR

1. Russerne begynner sin veldige offensiv på det Karelske Neset.
12. Tysk-russisk handelsoverenskomst.
16. Den engelske krysser "Cossack" seiler inn i Jøssingfjorden, angriper det tyske skip "Altmark" og befri 300 fanger.
17. Tysk protest i Norge og norsk protest i England.
18. Halifax avviser den norske protest.
19. Koht forklarer Norges stilling til "Altmark"-saken.
25. England avslår norsk forslag om voldgift i "Altmark"-saken.
30. Churchill bebuder voldsom skjerpelse av krigen og beklager de små stater som er nøytrale og samtidig naboer til Tyskland.

MARS

1. England stanser italienske skip med kull fra Tyskland.
2. De allierte anmoder Norge og Sverige om gjennommarsj.
3. Sverige avslår gjennommarsj.
4. Norge avslår gjennommarsj.
6. Sverige overbringer Russlands fredsforhandlinger til Finland og en finsk delegasjon reiser til Moskva.
11. Finland ber Norge og Sverige om alliert gjennommarsj.
12. Norge og Sverige avslår Finlands anmodning.
13. Finland bøyer seg for Russlands fredsforhandlinger. Fred fra kl. 10.
18. Konferanse mellom Hitler og Mussolini i Brenner.
28. Engelsk-fransk avtale om ikke å slutte separatfred.

APRIL

6. Koht understreker Norges absolutte fredsvilje og beslutning om å forbli nøytral.
8. Den engelske og franske gesant i Norge meddeler kl. 5.30 overfor det norske utenriksministerium at det er utlagt tre minifelter i norsk territorialt farvann. Den norske regjering protesterer og forlanger minene fjernet. Tyske krigsskip rapporteres observert i Nordsjøen med kurs nordover.
9. Tyske tropper besetter Danmark. I Norge besettes byene Oslo, Arendal, Kristiansand, Egersund, Stavanger, Bergen, Trondheim og Narvik. Kong Håkon og den norske regjering drar til Elverum for å organisere Norges forsvar. Vidkun Quisling danner regjering i Oslo. De allierte lover Norge hjelp.
10. Kong Håkon avslår overfor den tyske gesant Bräuer å anerkjenne Quisling.
13. Engelsk-tysk flåtekamp utenfor Narvik. Lokale kamphandlinger omkring i landet mellom tyske og norske tropper.
15. Allierte tropper i Nord-Norge. Quisling trer tilbake og avløses av administrasjonsrådet oppnevnt av Høyesterett.
16. Engelske tropper besetter Færøene.

APRIL

24. Tysk erklæring om at det består krigstilstand mellom Norge og Tyskland. Terboven innsettes som Reichskommissar i Norge.
30. Tyskerne melder om kontakt mellom tyske tropper fra Gudbrandsdalen og fra Trondheim.

MAI

2. De allierte tropper rømmer Åndalsnes.
10. Tyske tropper rykker inn i Holland, Belgia og Luxembourg, og etter anmodning rykker allierte tropper inn i Belgia. Engländerne besetter Island. Churchill avløser Chamberlain som premierminister og danner samlingsregjering.
14. Holland kapitulerer.
17. Tyskerne marsjerer inn i Bryssel. Maginotlinjens forlengelse brudt ved Sedan.
19. General Weygand avløser general Gamelin som øverstkommanderende for de allierte hærstyrker.
28. Belgia kapitulerer. De allierte inntar Narvik.
29. Evakueringen av de allierte troppestyrker ved Dunkerque innledes.

JUNI

4. Dunkerque faller.
9. Den norske regjering oppgir kampene i Nord-Norge. De allierte tropper, kong Håkon og regjeringen forlater landet.
10. Italien går med i krigen på tysk side. Ministerpresident Reynaud appellerer til U. S. A. om hjelp.
14. Paris og Le Havre på tyske hender.
15. Russisk innmarsj i Litauen.
16. Marsjall Petain danner ny fransk regjering.
17. Frankrike kapitulerer. Russland rykker inn i Estland og Letland.
18. Churchill meddeler at England fortsetter kampen. Hitler og Mussolini drøfter på møte i München Frankrikes anmodning om våpenstillstand.
22. Våpenstillstandsavtalen mellom Tyskland og Frankrike undertegnes.
28. Russerne rykker inn i Bessarabia og Nord-Bukovina.
30. Tyskerne okkuperer Jersey-øyene fra England.

JULI

1. Romania gir avkall på den britisk-franske garanti av 13. april 1939.
5. Vichy-regjeringen i Frankrike bryter med England og gir tillatelse til transit av tyske soldater på permisjon og tysk krigsmateriell.
11. Petain blir fransk statsjef, Lebrun avsettes som president.
17. Konoye danner japansk regjering. England lukker Burmaveien for tre måneder. Japan søker fred med Kina.
19. Hitler taler i riksdagen og retter en siste appell til England.
21. Estland, Letland og Litauen innlemmes i Russland.
22. Halifax avviser Hitlers fredsappell.
27. Romanske, bulgarske og slovakiske forhandlere hos Hitler.
29. Panamerikansk konferanse i Havana fastslår at besittelser på den vestlige halvkule ikke må overdras til noen annen ikke-amerikansk stat.

AUGUST

1. Japan proklamerer "Stor-Asia" som mål.
6. Romania avstår "Syd-Dobrudja" til Bulgaria.
7. Italiensk offensiv mot Britisk Somaliland.
17. Tyskland erklærer total blokade av de britiske øyer. U. S. A. og Kanada inngår forsvarsavtale.
19. Italia herre i Britisk Somaliland.
26. Russland og Japan bilegger grensestrid.

SEPTEMBER

3. England gir U. S. A. baser ved Amerika og får til gjengjeld 50 eldre destroyere.
6. General Weygand blir øverstkommanderende for forsvaret av Nord-Afrika. Kong Carol av Romania abdiserer til fordel for sin sønn Michael.
11. Churchills tale om invasjonssfare.
13. Italienske tropper rykker fra Libya over grensen til Egypt. U. S. A. vedtar vernepliktsloven.
22. Japanerne rykker inn i Indo-Kina. Mislykket engelsk angrep på Dakar.
25. Terboven avsetter konge og regjering i Norge, oppløser de politiske partier og utnevner 14 kommissariske statsråder.
27. Tremaktpakten (Aksen og Japan) undertegnes i Berlin.

OKTOBER

4. Hitler og Mussolini møtes i Brenner.
5. U. S. A. kaller kvinner og barn hjem fra Østen.
7. Tyske tropper rykker inn i Romania etter regjeringens anmodning.
12. U. S. A. forhandler med Syd-Amerika om baser.

15. Mussolini beslutter krig med Grekenland etter en episode ved den gresk-albanske grense. Hitler og Mussolini møtes i Firenze.
22. Hitler og Laval møtes.
23. Hitler og Franco møtes ved Pyreneerne.
24. Hitler og Petain møtes i Montoire.
28. Italienerne angriper Grekenland etter ultimatum.

NOVEMBER

1. Italienerne rykker mot Jannina.
2. President İnönü erklærer at Tyrkiet vil bevare sin nøytralitet og opprettholde alliansen med England.
4. Engelsk landgang på Kreta. Rent spansk styre i Tanger.
5. Roosevelt velges for 3. gang (27 millioner stemmer — Willkie 22 millioner). Churchill taler om krigen i 1943 og 1944.
8. Hitler avviser ethvert kompromis.
9. Chamberlain avgår ved døden.
12. Russlands utenriksminister Molotov ankommer til Berlin.
20. Ungarn slutter seg til Tremaktpakten.
21. Grekerne rykker inn i Koritza i Albania.
23. Romania slutter seg til Tremaktpakten.
24. Slovakia slutter seg til Tremaktpakten.
28. Finlands president Kallio trer tilbake.

DESEMBER

1. Grekerne inntar Pogradetz.
7. Grekerne erobrer Argirocastro.
9. Engelsk offensiv mot italienerne i Egypts vest-ørken.
11. Engländerne gjenerobrer Sidi Barrani i Egypt.
12. Vennekapskapt mellom Ungarn og Jugoslavia.
16. Engländerne erobrer Sollum og går over grensen til Libya.
19. Ryti velges til Finlands president og Kallio dør.
24. Fred i julen etter stilltende avtale.
29. Roosevelt erklærer i radioen at Aksens seier vil være en trussel mot U. S. A. Hvis England taper vil Aksen og Japan beherske verdenshavene og fire verdensdeler.

1941

JANUAR

5. Australiske tropper inntar Bardia.
6. Roosevelt taler om U. S. A. som demokratienes arsenal.
10. Grekerne inntar Klisoura.
12. Standarte Nordland opprettes.
16. Tysk angrep på Malta.
18. Engelsk offensiv mot Italiensk Østafrika.
20. Hitler og Mussolini møtes i Brenner.
22. Engelske tropper erobrer Tobruk.
23. Haile Selassie reiser over grensen til Abessinia.

FEBRUAR

6. Engelske tropper besetter Benghazi.
9. Darlan blir utenriksminister i Frankrike. Nytt angrep på Malta. Churchill advarer Bulgaria.
10. General Wavels tropper når frem til el Agheila. England bryter med Romania.
13. Franco og Mussolini møtes.
14. Engländerne erobrer Kisimayo i Italiensk Somaliland.
17. Vennekapskapt mellom Tyrkiet og Bulgaria.
18. Australiske tropper til Singapore.
25. Engländerne inntar Mogadiscio i Italiensk Somaliland.
26. Eden og Dill i Ankara. Tyske pansertropper oppdages for første gang i Libya.
28. Vichy-regjeringen bøyer seg for japansk ultimatum med hensyn til avståelse fra Indo-Kina til Thailand.

MARS

1. Tyske tropper rykker inn i Bulgaria, som går med i Tremaktpakten.
2. Russisk note til Bulgaria i anledning den tyske innmarsj.
4. Engelsk strandhugg i Lofoten.
5. Terboven beordrer straff i Lofoten. England bryter med Bulgaria. Engelske tropper i Saloniki.
11. Roosevelt undertegner "låne- og leieloven" etter at den er vedtatt av den amerikanske kongress.
15. Roosevelt lover demokratiene hjelp.
23. Japans utenriksminister Matsuoko ankommer til Moskva.
25. Jugoslavia underskriver Tremaktpakten i Wien. Aksen erobrer tilbake el Agheila.
26. Matsuoko ankommer til Berlin.
27. Keren i Eritrea og Harrar i Abessinia erobres av engländerne. Militærkupp i Jugoslavia, den 17. årige Peter utropes til konge og danner regjering.
29. Jugoslavia erklæres i beleiringstilstand. Italiensk-engelsk sjøslag ved Kreta.

APRIL

1. Matsuoko ankommer til Rom.
4. Aksen gjenerobrer Benghazi.
5. Russland-Jugoslavia inngår ikke-angrepspakt. Engelske tropper erobrer Addis Abeba.
6. Tyske tropper rykker inn i Jugoslavia og Grekenland.
7. Tysk-gresk slag i Struma-dalen. Matsuoko til Moskva.
8. Tyske tropper i Saloniki. Gesant Kauffman lar U. S. A. besette Grønland. Danmark protesterer.
10. Tysk-engelsk kamp i Nord-Grekenland.
11. Ungarsk innmarsj i Jugoslavia.
12. Engelsk strandhugg ved Tromsø.
13. Russisk-japansk nøytralitetsavtale. Tyskerne rykker inn i Belgrad. Aksen innleder beleiring av Tobruk.
15. Aksen anerkjenner Kroatia. Tysk-engelsk slag ved Olympos. Bulgaria rykker inn i Thrakia.
16. Serajevohæren kapitulerer.
17. Engelske tropper settes i land i Basra i Irak.
18. Jugoslavia kapitulerer. Tyskerne inntar Larissa.
21. Engländerne tilbake til Thermopylæ. Italia er herre over Albania.
23. Engländerne begynner utskipping fra Grekenland. Kong Georg drar til Kreta.
25. Tyske tropper omgår Thermopylæ.
27. Tyske tropper inntar Athen, Korinth og Patras.

MAI

2. Opprør mot engländerne i Irak.
5. Engländerne rykker mot Bagdad, Tyrkiet vil megle.
6. Stalin statsminister istedenfor Molotov.
8. Russland dementerer militære foranstaltninger i vest.
12. Russland innleder diplomatisk forbindelse med Irak.
13. Rudolf Hess lander pr. fallskjerm i Skotland. Hitler og Darlan møtes.
14. Frankrike oppnår lettelse i besettelsen.
17. Islands Alting oppsier forbundet med Danmark.
20. Tyske fallskjermtropper landsettes på Kreta.
21. Gresk regjering drar fra Kreta til Cairo. Himmler ankommer til Oslo.
25. Kong Georg drar fra Kreta til Cairo.
28. Roosevelt erklærer U. S. A. i alarmtilstand.
31. Kampene på Kreta avsluttet med tysk seier. Våpenstillstand mellom England og Irak.

JUNI

2. Hitler og Mussolini møtes i Brenner.
7. Kong Boris besøker Hitler i Berchtesgaden.
8. Engländerne og de Gaulle-styrker rykker inn i Syria, hvor Vichy-troppene opptar kampen.
10. Mussolini meddeler at italienerne besetter hele Grekenland.
13. Berlin bekrefter at det er tyske tropper i Finland.
15. Kroatia slutter seg til Tremaktpakten.
18. Tysk-tyrkisk vennskapskapt.
19. Mobilisering i Finland.
22. Tyske og romanske tropper går til angrep på Russland. Italia erklærer Russland krig. Engelske tropper inntar Damascus. Churchill tilbyr Russland hjelp.
23. Opprør i Randstatene. Finsk protest i Moskva mot bombeangrep. Stalin aksepterer Englands tilbud om militærforhandlinger.
24. Tyskerne rykker inn i Brest Litovsk, Wilno og Kowno. Slovakia går med i krigen. Roosevelt lover Russland hjelp.
25. Finland går til forsvarskrig. Sverige gir en tysk divisjon tillatelse til gjennomreise til Finland.
27. Ungarn går med i krigen.
30. Lemberg og Libau faller. Stalin i spissen for russisk forsvarsråd.

JULI

1. Tyskerne inntar Riga. General Wavell fra Cairo til India.
3. Engelske tropper i Palmyra i Syria.
4. Tyskerne går over Beresina-elven.
7. U. S. A. besetter Island.
8. Angrep på Stalinlinjen. Russisk delegasjon til London.
9. Finnene gjenerobrer Salla.
11. Tyske tropper inntar Witebsk, Vorosjilov, Timoshenko og Budjenny overtar russiske armeer på henholdsvis Nord-, Sentral og Sydfronten.
12. Engelsk-russisk pakt undertegnes i Kreml. Fred i Syria. Stalinlinjen blir gjennombrutt.
14. Finsk offensiv ved Ladoga.
15. Slaget ved Leningrad-avsnittet innledes.
16. Tyskerne inntar Smolensk.
20. Stalin blir forsvarsminister.
25. Polsk-russisk pakt. Polens 2. "deling" annulleres.

29. Bessarabia i tysk-romanske hender. Japan får rett til å besette fransk Indo-Kina.
30. Engelsk flyangrep på Kirkenes og Petsamo.

AUGUST

1. Finland avbryter forbindelsen med England.
3. Finland blir inndradd i den engelske blokade.
6. Eden advarer Japan mot ytterligere skritt i Østen som kan øke spenningen.
14. Roosevelt og Churchill møtes på Atlanterhavet om bord på "Prince of Wales". "Atlanterhavsdeklarasjonen" offentliggjøres og angir de felles krigsmål slik: Ingen grenseutvidelser, de europeiske staters frihet, like adgang til råstoffer, sikkerhet mot angrep, havenes frihet og avrustning av angriperstatene.
15. Finnene erobrer Sortevalla.
19. Tyskerne herre vest for Dnjepr.
21. Tyskerne i Narva.
23. Odessa beleires.
25. Engelske og russiske tropper rykker inn i Iran, som har nektet utvisning av tyskere.
27. Tyskerne erobrer Veliki Luki.
28. Iran kapitulerer. Tyskerne rykker inn i Tallinn.
29. Melding om Hitlers og Mussolinis felles 5 dages reise på Østfronten, hvorunder de ble enige om felles kamp til seieren var vunnet, hvoretter Europa skulde organiseres under Aksens ledelse.
30. De finske tropper erobrer tilbake Wiborg.

SEPTEMBER

2. Kampene om Leningrad begynner.
4. Finland befridd med unntaelse av Hangø og Fiskerhalvøya.
6. Estland med unntaelse av øyene erobret. Engelsk angrep på Oslo.
9. Leningrad omringet til lands etter besettelse av Schlüsselburg. Engländerne gjør landgang på Spitsbergen.
10. Unntagelsestilstand i Norge. Fagforeningslederne avsettes og to får dødsdom.
15. U. S. A.'s flåte settes inn til beskyttelse av atlantehavstrafikken. Tyskerne går over Dnjepr.
16. Unntagelsestilstanden i Norge oppheves.
19. Tyskerne erobrer Poltava og Kievs Citadel.
20. Kiev erobres.
22. England advarer i en note Finland mot erobringsskrig.
24. Russland slutter seg til "Atlanterhavsdeklarasjonen".
25. De konstituerte statsråder i Norge utnevnes til ministre.
29. Harriman og Beaverbrook, begge U. S. A., reiser til Moskva.
30. Finnene avskjærer Murmansk-banen ved Svir-elven.

OKTOBER

1. Finske tropper rykker inn i Karelenes hovedstad Petrosavodsk. Tremaktskonferansen i Moskva avsluttes med løfter fra U. S. A. og England om leveranser.
3. Tyskerne er nådd frem til Orel.
9. Roosevelt forlanger at skipene armeres.
14. Wjasma er på tyske hender.
16. Romansk inntog i Odessa. Tysk inntog i Kaluga og Kalinin. Tojo blir japansk premierminister etter Konoye.
18. Dobbeltlaget Brjansk-Wjasma er endt.
19. Taganrog kapitulerer. Afghanistan utviser tyskerne.
20. Stalino faller.
21. Den russiske regjering drar til Kuibyshev.
23. Tyskerne står 60 km. fra Moskva. Timoshenko til Sydfronten. Stalin og general Sjukov i Moskva. Budjenny skal organisere ny hær.
24. Charkov kapitulerer.

NOVEMBER

1. Tysk erklæring om at U. S. A. har foretatt angrepsforhandlinger til sjøs.
4. Finnene besetter Bjørkø.
5. Kurusu i særlig japansk oppdrag til U. S. A.
6. Litvinov blir amerikansk ambassadør i U. S. A. Tyskerne står foran Sebastopol.
11. Finland avviser amerikansk henstilling om separatfred.
16. Tyskerne erobrer Kertsch på Krim.
17. Riksmminister Rosenberg utnevnes til minister over de besatte russiske områder.
18. Engelsk offensiv fra Egypt mot Libya.
20. Weygand avskjediges som sjef i Nord-Afrika.
22. Tyskerne står i Rostov.
25. Antikominternpakten av 25. november 1936 fornyes i Berlin. I tillegg til de opprinnelige stater tiltres den nå også av Danmark, Bulgaria, Finland, Kroatia, Romania, Slovakia og Nanking-regjeringen i Kina.
28. Italias siste stilling i Abessinia, Gondar, faller.
29. Tyskerne rømmer Rostov.

DESEMBER

- Roosevelt krever klar beskjed om Japans bevegelser i Indo-Kina. Russerne rømmer Hango.
- Finland aviser engelsk krav om separatfred. Tyrkia får del i låne- og leieloven.
- Finland erklærer de tapte landstrekninger for gjenforenet med landet. England erklærer Finland krig. Roosevelt sender bud til Japans keiser.
- Japanerne angriper Hawaii, Filippinene og Malakka og erklærer England og U. S. A. krig. England kommer i krig med Romania og Ungarn.
- Japanerne går i land på Filippinene.
- Japanerne på Guam.
- Hitler og Mussolini erklærer U. S. A. krig, og U. S. A.'s kongress vedtar å sende krigserklæring til Aksen. Cunningham i Libya.
- Japansk landgang på Hongkong-øya.
- Hitler overtar selv kommandoen etter von Brauchitsch.
- Hongkong kapitulere. Engländerne inntar Benghazi. General Wavell til Rangoon. Finnene besetter Hogland.
- Churchill taler i U. S. A.'s kongress.
- England kommer i krig med Bulgaria.
- Russerne landsetter troppstyrker på Krim.

1942

JANUAR

- Washington-erklæring om full krigsinnsett mot Aksen og løfte om ikke å slutte særfred.
- Japanerne erobrer Manila. Kineserne rykker inn i Birma.
- Russernes landgang på Krim slått tilbake.
- Rommel går tilbake fra Agedabia uten kamp.
- Tyskerne erobrer tilbake Feodosia på Krim.
- Japansk offensiv mot Rangoon.
- Japanerne 100 km fra Singapore. Polsk-cekisk avtale i London. Panamerikansk konferanse i Rio vedtar å anbefale brudd med Aksen.
- Russerne melder om tilbakeerobring av Cholm og Toropez.
- Engländerne rømmer Agedabia. Thailand erklærer U. S. A. og England krig.
- Amerikanske tropper til Nord-Irland.
- Tillitsvotum til Churchill med 464 stemmer mot 1. Rommel gjenerobrer Benghazi.
- Engländerne oppgir Malakka med unntagelse av Singapore-øya.

FEBRUAR

- Kampen om Singapore begynner. Statsakten på Akershus, Vidkun Quisling blir ministerpresident.
- England anerkjenner Abessinia.
- Japanerne gjør landgang på Singapore-øya.
- Amerikanske tropper til New Zealand.
- Fallskjerming på Sumatra.
- Churchill meddeler Imperiet at Singapore er falt.
- Chiang Kai-Shek hos Gandhi.
- Stefan Horthy blir ungarsk tronfølger.
- Japanerne erobrer Timor og Bali. Birmaveien blir oppgitt.
- Biskop Berggraf blir avsatt.
- Japanske tropper gjør invasjon på Java.

MARS

- General Wavell drar fra Java til India. Den hollandsk-indiske regjering forlater Batavia.
- Japanerne erobrer Batavia.
- Japanerne når Rangoon og Ny-Guineas nordkyst.
- Hollandsk India oppgir kampen.
- Amerikanske tropper i Australia.
- De norske biskopper har nedlagt embetene.
- Lov om Parti og Stat og lov om jødene i Norge.
- Japan besetter Andamanene.
- Boris besøker Hitler.
- Engelsk strandhugg i St. Nazaire.
- Stafford Cripps offentliggjør de engelske tilbud til India.

APRIL

- Indias kongress forkaster Cripps's tilbud.
- Manadaley blir bombet. Ny luftoffensiv mot Malta.
- De siste amerikanske tropper på Filippinene overgir seg og rømmer Batan-halvøya.
- Cripps forlater India uten resultat.
- Amerikansk angrep på Tokio, Yokohama og Kobe. Laval danner ny regjering i Vichy.
- Finsk seir ved Svir.

- 23-26. Voldsomme angrep på Rostock og på Bath. Hitler får av riksdagen helt eneveldig makt.
- Angrep på Köln, Norwich og Trondheim.
- Angrep på York og Kiel.
- Laval melder at Frankrike vil forsvare sine kolonier. Hitler og Mussolini møtes i Salzburg.
- Kineserne rømmer Lashio.

MAI

- Japanske tropper besetter Mandalay i Burma.
- Første engelske offensiv mot Madagascar.
- Festningen Corregidor på Filippinene overgir seg.
- Diego Suarez på Madagascar kapitulere.
- Det store sjøslag i Korallhavet ender uten avgjørelse.
- Churchill advarer mot bruk av kampgass.
- Tyskland erklærer at det ikke vil bruke gass først.
- Russiske tropper åpner offensiv mot Charkov.
- Tyske ubåter i St. Lawrence-elven i Kanada.
- Tyske tropper erobrer tilbake Kertch.
- Tyskerne setter inn motoffensiv på Charkov-fronten.
- 3 russiske armeer er omringet på Charkov-fronten.
- Rommel innleder offensiv mot Tobruk.

JUNI

- Mexico erklærer Tyskland-Italia-Japan krig.
- Hitler besøker Mannerheim. Engelsk strandhugg mot Le Touquet i Frankrike. Japansk luftangrep på Dutch Harbour på Aleutene. U. S. A. erklærer Ungarn, Romania og Bulgaria krig.
- Slaget om Sebastopol tar sin begynnelse.
- Japanerne gjør landgang på Aleutene.
- Japanerne trekker seg tilbake fra Midway etter sjøslag.
- Luftangrep på Taranto. Rommel omringer Tobruk.
- Churchill i Washington.
- Tobruk kapitulere.
- Rommel når frem til Egypts grense.
- Svenskene begynner konvoiering av sine skip på grunn av de russiske ubåter i Østersjøen.
- Rommel inntar Sollum og Sidi Barrani.
- Mannerheim avlegger besøk hos Hitler i hans hovedkvarter på Østfronten.
- Tyskerne seirer ved Volchov.
- Rommel rykker inn i Mersa Matruh.
- Tyskerne når frem til Sebastopols indre festningsverker.

JULI

- Sebastopol kapitulere, og tyskerne erklærer at offensiven mot Kaukasus og oljen er innledet.
- De tyske tropper har nådd frem til Don.
- Rommel står foran el Alamein i Egypt.
- Tyske tropper går over Don ved Voronesh.
- Voronesh inntas.
- Russiske tropper seirer ved Rshv. Britiske flåteangrep på Mersa Matruh.
- Russland fremkommer med inntrengende krav om front nr. 2.
- Luftoffensiv mot Rostov.
- Stalin på Stalingrad-fronten.
- Mussolini kommer hjem til Italia fra Afrika og Grekenland.
- Rostov erobret for 2. gang.
- Tyske tropper rykker inn i Novosherkask.
- Tyskerne rykker inn i Don-buen vest for Stalingrad.

AUGUST

- Tyske tropper står ved Kuban-elven og rykker inn i Vorosjilovsk.
- Russiske angrep på Rshv.
- Det første store sjøslag om Salomonsøyene tar sin begynnelse.
- Den indiske kongress i Bombay vedtar „Forlat India“-beslutning.
- Gandhi og Nehru blir arrestert. En del uroligheter i India. Tyskerne rykker inn i Krasnodar og Majkop i Kaukasus.
- Amerikanske tropper gjør landgang på Salomonsøyene. Chiang Kai-Shek tilbyr seg å megle mellom England og India.
- Churchill møter Stalin i Kreml.
- Hovedstaden Elista på Kalmukkene overgir seg til tyskerne.
- Churchill reiser til Cairo.
- Alliert landgangsforøk ved Dieppe på den franske kanalkyst. Tyske tropper avviser forøket etter 10 timer.
- Brasilia erklærer Aksen og Japan krig.
- Tyske tropper overskrider Don-buen, og slaget om Stalingrad begynner.
- Sjøslaget ved Salomonsøyene ender. Amerikanske tropper på flere av øyene, bl. a. Guadalcanar. Japanerne gjør landgang i Milnebay på Ny-Guinea.

SEPTEMBER

- Japans utenriksminister Tojo trekker seg tilbake.
- Tyskerne står ved Volga nord for Stalingrad.
- Amerikanske tropper ankommer til Belgisk Kongo. General Jordana avløser den spanske utenriksminister Sunner. Franco overtar selv ledelsen av Falangen.
- Tyskerne går over Kertch-stredet.
- Novorossisk blir inntatt.
- Engländerne innleder sin 2. offensiv mot Madagascar.
- Tyskerne når Volga syd for Stalingrad.
- Tyske tropper har dannet en kile tvers gjennom Stalingrad.
- Tani blir Japans utenriksminister.
- Stalin gir ordre til offensiv ved Stalingrad.
- Engländerne inntar hovedstaden på Madagascar.
- Japanske ubåter opererer i Atlanterhavet.
- Mac Arthur innleder offensiv på Ny-Guinea.

OKTOBER

- Unntagelsestilstand i Trondheim, 10 henrettelser.
- England og Amerika oppgir sine territorialrettigheter i Kina.
- Unntagelsestilstanden i Norge oppheves.
- Amerikanske tropper i Syd-Afrika. Sjøslag ved Guadalcanar.
- Angrep på Le Creusot. Hollands kyst evakueres.
- Amerikanske tropper i Liberia.
- Luftoffensiv mot Nord-Italia fra England innledes mot byene Genua, Savona og Turin. Angrep på Milano.
- Engelsk offensiv under ledelse av Montgomery mot Rommel i Egypt.
- Tyske tropper trenger inn i Naltshik i Kaukasus.

NOVEMBER

- Tyske tropper erobrer Alagier i Kaukasus.
- Montgomery bryter gjennom Rommels el Alamein-stilling.
- Madagascar kapitulere.
- Amerikansk invasjon i Marokko og Algier under ledelse av den amerikanske øverstkommanderende i Europa Eisenhower. Petain protesterer. Montgomery når frem til Mersa Matruh.
- Algier kapitulere. Brudd mellom Vichy og U. S. A. Darlan og Giraud reiser til Algier. Laval og Ciano hos Hitler i München.
- Petain blir selv øverstkommanderende etter Darlan.
- Tyskerne marsjerer inn i Vichy-Frankrike. Petain protesterer. Kampen i Marokko-Algier opphører etter opprop fra Darlan. Tyskerne sender tropper til Tunis.
- Italia inntar Corsica.
- Engländerne inntar Tobruk.
- Engelske tropper går over grensen til Tunis.
- Engelsk klokking for Egypts befrielse.
- Darlan blir høykommissær. Spania mobiliserer.
- Russerne innleder offensiv ved Stalingrad.
- Engländerne står i Benghazi.
- Cripps går ut av den engelske regjering.
- Dakar stiller seg under Darlan.
- Engländerne rykker inn i Agedabia.
- Slag i Don-buen. Evakueringer i Italia.
- Russisk offensiv mellom Kalinin og Toropez.
- Tyskerne besetter Toulon, Frankrikes flåtehavn, flåten senkes i stor utstrekning av besetningene. Hitler beordrer i brev til Petain at den franske hær skal avvepnes.

DESEMBER

- Stort luftslag over Tunis.
- Angrep på Neapel fra Benghazi.
- Rommel tilbake fra el Agheila. Abessinia erklærer krig.
- De allierte erobrer Buna på Ny-Guinea.
- Russland innleder offensiv mot Voronesh Rostov-banen.
- Ciano og Cavallero hos Hitler.
- Laval hos Hitler. Wavell innleder offensiv i India ved Burma-grensen.
- Tyskerne går inn i nye stillinger syd for Voronesh.
- Amerikanske tropper rykker inn i Dakar. Calcutta evakueres etter luftangrep.
- Darlan myrdes i Algier.
- Giraud blir Darlans etterfølger. Engländerne står i Syrte.
- Fransk Somaliland slutter opp om de Gaulle.
- Russerne melder om erobring av Kotelnikovo.

1943

JANUAR

- Tyske tropper rømmer Elista, hovedstaden i Kalmyk-området. Russerne innleder en offensiv mot Rshv og Velikie-Luki.
- Russiske styrker går til angrep ved Ilmen-Sjøen.

- I Tunis, hvor det har vært noen stillstand en tid, blusser kampene påny opp. Tyske tropper inntar Foudouk.
- Nanking-regjeringen i Kina erklærer de allierte krig.
- Kampene på Østfronten tiltar i voldsomhet og konsentreres om 4 store panservognslag, ved Terek, mellom Terek og Manytsj, mellom Volga og Don og ved Stalingrad. De allierte slutter avtale med Chunking-regjeringen i Kina. Romanias statssjef Antonescu besøker Hitler på Østfronten.
- Russerne innleder nye offensiver ved Leningrad, syd for Voronesj og i det vestlige Kaukasus.
- Velikie-Luki rømmes av tyske tropper. Engländerne innleder offensiv i Tripolitania. Engelsk advarsel til Spania i anledning spanske disposisjoner i Tanger. De Valera advarer det irske folk.
- Irak erklærer Tyskland krig. Churchill bebuder diplomatisk brudd mellom Chile og Tyskland. Sveriges statsminister Per Albin Hansson forbereder landet på alle eventualiteter og erklærer at alle ordre er gitt i tilfelle av et plutselig angrep.
- Det antas fra engelsk hold at Rommel vil trekke seg tilbake til „festningstrekanten“ i Tunis, begrenset av Bizerta, byen Tunis og Medjez el Bab. Svensk redegjørelse om at tysk transit under krigen bare har omfattet permisjonsreiser mellom Norge og Tyskland av tyske militærpersoner.
- Tyske tropper rømmer Misurata og Homs i Tripolitania. Engelske styrker når frem til Tripolis' forsteder. Slaget om Libya betraktes som avsluttet.
- Rommel rømmer Tripolis uten kamp. Amerikanske tropper inntar Sananader-området på Ny-Guinea.
- Tysk melding om at kamppområdet i Nord-Kaukasus er flyttet til Kuban som ledd i planmessig frontforkortning.
- Russiske tropper rykker inn i Voronesj etter at tyskerne planmessig har rømmet byen. Engelsk strandhugg på Stord.
- De innesluttede tyske tropper i Stalingrad avslår russisk tilbud om kapulasjon. Engelske tropper når frem til Bir el Chuan og Jefrem i Tunis. Amerikanske tropper rykker fra Atlas-fjellene frem mot Gages. Tyske motangrep settes inn ved Manytsj og Don.
- Burma gjøres uavhengig etter Japans dekret.
10. årsdagen for Hitlers maktovertagelse.

FEBRUAR

- Russerne inntar Stalingrad. Tysk melding om at troppeforsvars-kamper i Stalingrad har muliggjort planmessige forkortninger av fronten i Kaukasus, slik at den tyske front der nå begrenses av Taman-halvøya, Krasnodar, Kertch-området og Rostov. Churchill har konferanser i Adana i Tyrkia og reiser deretter til Cypern.
- Finland presiserer at landet har demokratisk forfatning.
- Grev Ciano går av som Italia's utenriksminister og Mussolini overtar selv hvervet. Tysk melding om at troppe på Østfronten har planer om å trekke seg tilbake til sine gamle vinterleirer, som nå er ytterligere utbygget og forsterket.
- Giraud blir sivil- og militær sjef i Nord-Afrika. Melding om at Churchill har vært i Tripolitania og nå oppholder seg i Portugal. Russisk landgangsforøk ved Novorossisk avvist av tyskerne.
- Ciano utnevnes til ambassadør hos Paven.
- Tyske tropper rømmer planmessig byene Jeisk og Azov. Churchill ankommer til London.
- Japanerne melder at de har rømmet Guadalcanar. Rommels panserarmé når frem til Mareth-linjen. Russerne innleder angrep på Rostov og slaget mellom Rostov og Kursk tiltar i styrke. Det samme gjelder kampområdet mellom Rostov og Dons munding.
- Churchill redegjør i underhuset for sine konferanser i Casablanca og Adana.
- Tyske tropper rømmer planmessig Krasnodar i Nordvest-Kaukasus, Schlüsselburg ved Leningrad og Rostovs forstad Bataisk. Russernes offensiv konsentreres om Charkov, Rostov og Taman-halvøya.
- I samband med den planmessige frontforkortning rømmer tyskerne Rostov og Vorosjilovgrad.
- Risto Ryti gjenvalgt som Finlands president med 269 av 300 stemmer. Tysk offensiv i Sentral-Tunis, hvoretter de alliertes front syd for Faid-passet trenges tilbake vestover til en linje fra Gafsa til Sbeitla.
- Tyske tropper erobrer Gafsa.
- Tyskerne rømmer Charkov. Goebbels taler om krisen i øst og den totale krig. I Tunis inntar tyske tropper byene Kasserin, Sbeitla og Ferana.
- Tyskerne besetter Pichon i Sentral-Tunis. Melding om at den franske demarkasjonslinje, grensen mellom de besatte og de ubesatte områder, skal oppheves fra 1. mars.
- Tyskerne rykker frem til grensen mellom Tunis og Algier. Melding om sammendraging av alliert invasjonsflåte i syriske havner.

FEBRUAR

23. Lov om almindelig nasjonal arbeidsinnsats i Norge.
25. Berlin oppgir de forskjellige frontavsnitt i øst slik:
1. brohodet ved Kaukasus omkring Taman-halvøya, — 2. langs Mius-elven fra Taganrog gjennom Donetz-bassenget, — 3. fra Donetz-bassengets nordside til området mellom Charkov og Dnjepr-buen, — 4. i nordlig retning fra området vest for Charkov og Kursk mot Orel, over Rsjev og Velikie-Luki, forbi Ilmen-sjøen og opp til Leningrad.
28. I Isjum-området har tyske tropper erobret tilbake byene Kramatorskaja og Losovaja.

MARS

1. I Tunis innledes kampene om Mareth-linjen. Russerne står fremdeles på østsiden av Mius-elven. Japansk offensiv i Burma driver engelske troppestyrker tilbake over grensen til India. Etter oppdrag fra Hitler har von Ribbentrop oppholdt seg hos Mussolini i tiden 24.—28. februar for å konferere om den felles fortsatte krigsinnsats, samt gjennomføringen av Europas nyordning når seiren er vunnet.

KRIGENS DAGBOK

EGNE NOTATER. HER KAN EV. INNKLEBES FLERE BLAD

JORDENS STATER, STØRRELSE OG BEFOLKNING

Krigssituasjonen har gitt de enkelte staters makt- og interesseområder en labil karakter. Noen helt ajourført oversikt har en derfor ikke funnet praktisk mulig å oppstille. Denne oppgave er oppsatt etter statistikk fra Bibliografisk Institutt, Leipzig, 1941.

Europa				Asia				Afrika				Amerika				Andre								
km ²	Innbyggere	Tids-punkt	Pr. km ²	km ²	Innbyggere	Tids-punkt	Pr. km ²	km ²	Innbyggere	Tids-punkt	Pr. km ²	km ²	Innbyggere	Tids-punkt	Pr. km ²	km ²	Innbyggere	Tids-punkt	Pr. km ²					
Europa	11 413 000	530 000 000	1938/40	47	Asia	41 645 000	1 192 000 000	1938	29	Afrika	30 340 000	160 600 000	1938/40	5,3	Amerika	42 837 000	276 000 000	1938	6,4	Andre	8 558 000	10 800 000	1938	1,3
Stor-Tyskland	823 544	109 518 183	1939	134	Afghanistan	731 000	7 500 000	1938	11	Egypt	994 300	15 904 525	1937	16	U. S. A.	9 368 340	137 400 000	1940	17	Paraguay	404 444 ¹⁾	936 126	1937	2
Tyskland	680 709	90 030 765			Det kinesiske Rike	8 269 954	429 317 764	1936	42	Liberia	95 400	2 000 000		21	U. S. A.	7 839 100	131 409 881	1940	17	Peru	1 249 049	6 762 800	1936	5
Prot. Böhmen, Mähren	48 925	7 380 000	1940	143	Kina	5 216 601	418 688 495	1936	75	Gambia	10 536	199 520	1931	19	Alaska	1 518 714	73 000	1940	0,5	Salvador	34 126	1 704 497	1939	50
Gouvernement	93 871	12 107 418	1940	111	Sinkiang	1 641 554	4 360 020	1936	2,4	Sierra Leone	72 362	1 768 422	1931	24	Puerto Rico	8 807	1 869 000	1940	212	Uruguay	186 926	2 146 545	1939	11
Andora	453	6 000	1934	14	Tibet	904 999	769 249	1936	0,8	Gullkysten	203 700	3 700 267	1937	15	Franske besittelser	10 564 307	38 733 000	1936	3,7	Venezuela	912 050	3 491 159	1939	4
Belgia ¹⁾	29 450	8 326 476	1940	275	Indre Mongolia	506 800	5 500 000	1938	11	Nigeria	964 990	20 476 795	1937	21	Algeria	2 204 863	7 234 684	1936	3,3	Britiske besittelser	10 584 047	14 161 000		1,3
Storbritannia	315 350	50 852 000	1938	161	Irak	291 980	3 560 456	1935	12	St. Helena, Dep. denz ¹⁾	327	4 831	1931	—	Marokko	415 000	6 296 012	1936	15	Kanada	9 569 289	11 209 000	1936	1,2
Forente kongerike	243 980	47 485 000	1938	195	Iran	1 647 000	15 055 115	1933	9	Basutoland	30 343	562 311	1936	19	Tunis	125 130	2 608 313	1936	17,1	New-Foundland ²⁾	401 777	299 516	1935	0,2
England og Wales	151 105	41 215 000	1938	273	Japan	678 826	102 915 300	1939	152	Betschuanaland	712 200	265 756	1936	0,4	Fransk Vest-Afrika	4 701 575	14 944 830	1936	3	Bermudas	49	30 800	1939	629
Skotland	78 761	5 011 000	1938	64	Japan	382 545	72 875 800	1939	181	Swaniland	17 365	156 715	1936	9	Senegal	200 831	1 666 374	1936	8	Bahama	11 331	67 720	1938	6
Nord-Irland	14 114	1 295 000	1938	92	Karafuto (Sachalin)	36 090	339 357	1939	9	Sydrhodesia	389 346	1 375 540	1938	3,5	Mauretania	835 000	370 764	1936	0,4	Jamaika ⁴⁾	12 225	1 173 645	1939	84
Øya Man	572	50 829	1939	89	Tschosen (Korea)	220 768	22 633 751	1938	103	Nord-Rhodesia	751 900	1 376 425	1935	1,8	Guinea	251 000	2 065 527	1936	8	Britisk Honduras	21 535	57 767	1939	2,7
Kanal-øyene	195	93 061	1931	476	Taiwan (Formosa)	35 834	5 746 959	1938	160	Det indiske Rike	4 310 959	339 175 254	1931	79	Elfenbenkysten	477 135	3 981 459	1936	8	Leeward-øylene	1 094	92 726	1939	85
Gibraltar	5	20 339	1939	4000	Kwantung	3 462	1 250 246	1939	361	India	5 070 132	338 119 154	1931	83	Dahomey	112 000	1 289 128	1936	12	New-Foundland ³⁾	401 777	299 516	1935	0,2
Malta	316	268 668	1939	838	Sydhavs-øyer (Mand.)	2 149	122 969	1938	59	Indiske protektorat	194 227	806 100	1931	4	Sudan	1 531 255	3 635 073	1936	2	Windward-øyene ⁶⁾	2 138	261 111	1938	122
Irland (Eire)	68 894	2 968 420	1936	42	Jemen	62 000	800 000	1938	15	i Arabia ¹⁾	194 227	806 100	1931	4	Nigeria	1 293 810	1 809 576	1936	1	Trinidad ⁷⁾	5 122	464 889	1939	90
Bulgaria ²⁾	110 872	6 397 490	1934/41	58	Mandschukuo	1 303 437	39 454 026	1939	30	Bhutan	46 600	250 000	1931	5	Dakar	544	126 929	1936	233	Britisk Guyana	231 744	337 521	1938	1,5
Danmark	44 328	3 850 544	1940	86	Mongolia (ytre)	1 612 912	900 000	1939	0,6	Aden	180 176	282 538	1931	1,5	Fransk Ekv.-Afrika	2 485 073	3 418 066	1936	1,4	Falkland-øyene	11 960	2 378	1938	—
Færøyaner	1 399	25 744	1940	18	Nepal	140 000	5 573 791	1920	40	Aden	194	46 638	1931	240	Gabun	241 500	408 516	1936	1,7	St. Pierre-Miquelon	241	4 175	1936	17
Finland	338 400	3 863 753	1938	10	Saud-Arabia	1 579 900	5 750 000	1940	3	Protectorater ³⁾	179 982	235 900	1931	1,8	Mellom-Kongo	430 230	744 503	1936	1,7	Guadelupe ⁵⁾	1 777	307 993	1938	173
Frankrike ³⁾	550 986	41 907 056	1936	76	Sovjetunionen (inkl.)	21 635 300	191 698 100	1940	9	Birma	604 719	14 667 146	1931	14	Ubangi-Schari	618 518	833 041	1936	1,3	Martinique	987	246 712	1937	250
Hellas ⁴⁾	129 880	7 201 042	1940	55	derav asiatiske del.	15 191 500	41 236 700	1940	2,7	Ceylon ⁵⁾	65 905	5 391 829	1931	82	Tschad	1 194 825	1 432 006	1936	1,2	Fransk Guyana	88 240	30 876	1936	0,3
Keiserriket Italia	340 409	46 083 669	1940	135	Tannu Tuwa	165 000	72 000	1939	0,5	Hongkong	1 013	1 028 619	1938	1015	Madagaskar ⁴⁾	592 000	3 797 936	1936	6,4	Nederlandske besittel.	214 735	274 100	1938	1,9
Italia ⁵⁾	310 190	44 878 928	1941	141	Thailand (Siam)	529 036	14 976 000	1938	28	Malaya	137 772	5 378 754	1938	39	Réunion	2 512	208 858	1936	83	Nederlandsk Guyana	173 840	173 089	1938	1
Albania	27 538	1 063 893	1939	37	Tyrkia (inkluisiv)	768 736	17 869 901	1940	23	Straits Settlements	3 512	1 370 290	1939	390	Somalikysten	23 000	46 391	1936	2	Antillene ⁶⁾	995	101 021	1939	102
Egeiske øyer	2 681	140 848	1936	52	derav asiatiske del.	744 761	16 549 900	1940	22	Samal. Malaya-st. ⁴⁾	71 320	2 125 274	1938	30	Italienske besittelser	3 484 870	13 021 000	1938	3,7	Grønland (dansk)	2 175 600	16 900	1935	—
Island	102 819	118 888	1938	1,2	Ikke-sal. Malaya-st. ⁵⁾	57 180	1 847 227	1938	32	Ikke-sal. Malaya-st. ⁵⁾	57 180	1 847 227	1938	32	Libya	1 759 540	888 401	1938	0,5					
[Jugoslavia ⁶⁾	247 542	15 919 000	1940	63]	Brunei	5 750	35 963	1937	6	Brunei	5 750	35 963	1937	6	Italiensk Øst-Afrika	1 725 330	12 165 000	1940	7,1					
Kroatia	115 133	7 080 629	1941	62	Sarawak	129 500	442 900	1938	4	Portugisiske besittel.	2 058 947	7 875 800	1937	4,4	Portugisiske besittel.	2 058 947	7 875 800	1937	4,4					
Liechtenstein	159	12 000	1937	75	Nord Borneo	76 006	270 223	1931	3,5	Zypern	9 251	372 810	1937	40	Kapverdiske øyer	4 033	169 988	1938	4,3					
Monaco	1,5	23 956	1938	—	Zypern	9 251	372 810	1937	40	Palestina (Mandat)	26 305	1 590 952	1941	58	Guinea	36 125	426 009	1938	12					
Nederland	35 038	8 833 977	1940	252	Palestina (Mandat)	26 305	1 590 952	1941	58	Transjordan. (Man.)	42 000	300 000	1938	8	São Tomé	964	48 809	1938	51					
Norge	385 900	2 939 350	1939	9	Transjordan. (Man.)	42 000	300 000	1938	8	Franske besittelser	853 412	27 228 859	1936	34	Portug. Vest-Afrika	1 246 700	3 225 015	1934	2,6					
Norge	322 598	2 937 000	1939	9	Franske besittelser	853 412	27 228 859	1936	34	Portug. Øst-Afrika	771 125	4 006 011	1936	5,2	Portug. Øst-Afrika	771 125	4 006 011	1936	5,2					
Svalbard, Jan Mayen	63 300	2 350	1939	—	Fransk India	509	300 359	1938	590	Fransk India	509	300 359	1938	590	Spanske besittelser	340 232	1 072 202	1934	3,2					
Portugal	91 767	6 825 883	1930	74	Indo-Kina	740 400	23 030 000	1936	31	Indo-Kina	740 400	23 030 000	1936	31	Marokko ⁵⁾	28 373	855 200	1934	28					
Portugal	88 684	6 360 347	1930	72	Kwang-Tschuwan	850	220 000	1936	88	Kwang-Tschuwan	850	220 000	1936	88	Sahara	285 200	50 000	1930	0,2					
Azorene	2 300	253 935	1930	120	Syria (Mandat)	111 653	3 778 500	1939	34	Syria (Mandat)	111 653	3 778 500	1939	34	Guinea	26 659	167 002	1934	62					
Madeira	783	211 601	1930	270	Nederlandske India	1 904 346	60 727 233	1930	32	Nederlandske India	1 904 346	60 727 233	1930	32	Tyske besittelser ⁶⁾	2 439 366	13 832 000	1938	5,7					
Rumensia	193 569	13 291 000	1940	69	Java-Madura	132 174	41 718 364	1930	316	Java-Madura	132 174	41 718 364	1930	316	Øst-Afrika (belg. m.)	55 700	3 752 742	1939	67					
San Marino	61	14 000	1938	236	Ytre besittelser	1 772 172	19 008 869	1930	11	Ytre besittelser	1 772 172	19 008 869	1930	11	Øst-Afrika (brit. m.)	932 000	5 260 484	1938	6					
Sverige	448 953	6 341 303	1940	14	Portugisiske besittel.	22 988	1 201 771	1931	52	Portugisiske besittel.	22 988	1 201 771	1931	52	Kamerun (brit. man.)	88 266	857 675	1938	10					
Sveits	41 295	4 206 400	1937	98	Portugisisk India	3 983	579 970	1931	146	Portugisisk India	3 983	579 97												

JORDENS STATER, STØRRELSE OG BEFOLKNING

Krigssituasjonen har gitt de enkelte staters makt- og interesseområder en labil karakter. Noen helt ajourført oversikt har en derfor ikke funnet praktisk mulig å oppstille. Denne oppgave er oppsatt etter statistikk fra Bibliografisk Institutt, Leipzig, 1941.

Land	km ²	Innbyggere	Tidspunkt	Pr. km ²	Land	km ²	Innbyggere	Tidspunkt	Pr. km ²	Land	km ²	Innbyggere	Tidspunkt	Pr. km ²	Land	km ²	Innbyggere	Tidspunkt	Pr. km ²
Europa	11 413 000	530 000 000	1938/40	47	Jemen	62 000	800 000	1938	15	Uganda	243 400	3 711 494	1937	16	Paraguay	404 444 ¹⁾	936 126	1937	2
Stor-Tyskland	823 544	109 518 183	1939	134	Mandschukuo	1 303 437	39 454 026	1939	30	Somaliland	176 000	347 383	1936	2	Peru	1 249 049	6 762 800	1936	5
Tyskland	680 709	90 030 765			Mongolia (ytre)	1 612 912	900 000	1939	0,6	Seyschellen	404	31 486	1939	78	Salvador	34 126	1 704 497	1939	50
Prot. Böhmen, Mähren	48 925	7 380 000	1940	143	Nepal	140 000	5 573 791	1920	40	Mauritius og dep. ²⁾	2 096	427 206	1938	223	Uruguay	186 926	2 146 545	1939	11
Gouvernement	93 871	12 107 418	1940	111	Saud-Arabia	1 579 900	5 750 000	1940	3	Anglo-egyptisk Sudan	2 462 860	6 342 477	1939	2,7	Venezuela	912 050	3 491 159	1939	4
Andora	453	6 000	1934	14	Sovjetunionen (inkl.)	21 635 300	191 698 100	1940	9	Franske besittelser	10 564 307	38 733 000	1936	3,7	Britiske besittelser	10 584 047	14 161 000	—	1,3
Belgia ¹⁾	29 450	8 326 476	1940	275	derav asiatiske del.	15 191 500	41 236 700	1940	2,7	Algeria	2 204 863	7 234 684	1936	3,3	Kanada	9 569 289	11 209 000	1936	1,2
Storbritannia	315 350	50 852 000	1938	161	Tannu Tuwa	165 000	72 000	1939	0,5	Marokko	415 000	6 296 012	1936	15	New-Foundland ³⁾	401 777	299 516	1935	0,2
Forente kongerike	243 980	47 485 000	1938	195	Thailand (Siam)	529 036	14 976 000	1938	28	Tunis	125 130	2 608 313	1936	17,1	Bermudas	49	30 800	1939	629
England og Wales	151 105	41 215 000	1938	273	Tyrkia (inkl. siv.)	768 736	17 869 901	1940	23	Fransk Vest-Afrika	4 701 575	14 944 830	1936	3	Bahama	11 331	67 720	1938	6
Skotland	78 761	5 011 000	1938	64	derav asiatiske del.	744 761	16 549 900	1940	22	Senegal	200 831	1 666 374	1936	8	Jamaika ⁴⁾	12 225	1 173 645	1939	84
Nord-Irland	14 114	1 295 000	1938	92	Britiske besittelser	5 529 673	390 552 000	1938	71	Mauretania	835 000	370 764	1936	0,4	Britisk Honduras	21 535	57 767	1939	2,7
Øya Man	572	50 829	1939	89	Det Indiske Rike	4 310 959	339 175 254	1931	79	Guinea	251 000	2 065 527	1936	8	Leeward-Islands	1 094	92 726	1939	85
Kanal-øyene	195	93 061	1931	476	India	5 070 132	338 119 154	1931	83	Elfenbenkysten	477 135	3 981 459	1936	8	Barbados	430	193 082	1939	449
Gibraltar	5	20 339	1939	4000	Indiske protektorat					Dahomey	112 000	1 289 128	1936	12	Windward-øyene ⁵⁾	2 138	261 111	1938	122
Malta	316	268 668	1939	838	i Arabia ¹⁾	194 277	806 100	1931	4	Sudan	1 531 255	9 635 073	1936	2	Trinidad ⁷⁾	5 122	464 889	1939	90
Irland (Eire)	68 894	2 968 420	1936	42	Bhutan	46 600	250 000	1931	5	Nigeria	1 293 810	1 809 576	1936	1	Britisk Guyana	231 744	337 521	1938	1,5
Bulgaria ²⁾	110 872	6 397 490	1934/41	58	Aden	180 176	282 538	1931	1,5	Dakar	544	126 929	1936	233	Falkland-øyene	11 960	2 378	1938	—
Danmark	44 328	3 850 544	1940	86	Aden	194	46 638	1931	240	Fransk Ekv.-Afrika	2 485 073	3 418 066	1936	1,4	Franske besittelser	94 126	606 000	1936	6,4
Færøyaner	1 399	25 744	1940	18	Protectorater ²⁾	179 982	235 900	1931	1,8	Gabun	241 500	408 516	1936	1,7	St. Pierre-Miquelon	241	4 175	1936	17
Finland	338 400	3 863 753	1938	10	Birma	604 719	14 667 146	1931	14	Mellom-Kongo	430 230	744 503	1936	1,7	Gundelupe ⁸⁾	1 777	307 993	1938	173
Frankrike ³⁾	550 986	41 907 056	1936	76	Ceylon ³⁾	65 905	5 391 829	1931	82	Ubangi-Schari	618 518	833 041	1936	1,3	Martinique	987	246 712	1937	250
Hellas ⁴⁾	129 880	7 201 042	1940	55	Hongkong	1 013	1 028 619	1938	1015	Tschad	1 194 825	1 432 006	1936	1,2	Fransk Guyana	88 240	30 876	1936	0,3
Keiserriket Italia	340 409	46 083 669	1940	135	Malaya	137 772	5 378 754	1938	39	Madagaskar ⁵⁾	592 000	3 797 936	1936	6,4	Nederlandske besittel.	214 735	274 100	1938	1,9
Italia ²⁾	310 190	44 878 928	1941	141	Straits Settlements	3 512	1 370 290	1939	390	Réunion	2 512	208 858	1936	83	Nederlandsk Guyana	173 840	173 089	1938	1
Albania	27 538	1 063 893	1939	37	Samal. Malaya-st. ⁴⁾	71 320	2 125 274	1938	30	Somalikysten	23 000	46 391	1936	2	Antillene ⁹⁾	995	101 021	1939	102
Egeiske øyer	2 681	140 848	1936	52	Ikke-sal. Malaya-st. ⁴⁾	57 180	1 847 227	1938	32	Italienske besittelser	3 484 870	13 021 000	1938	3,7	Grønland (dansk)	2 175 600	16 900	1935	—
Island	102 819	118 888	1938	1,2	Brunei	5 750	35 963	1937	6	Libya	1 759 540	888 401	1938	0,5					
[Jugoslavia ⁶⁾	247 542	15 919 000	1940	63,1	Sarawak	129 500	442 900	1938	4	Italiensk Øst-Afrika	1 725 330	12 165 000	1940	7,1					
Kroatia	115 133	7 080 629	1941	62	Nord Borneo	76 000	270 223	1931	3,5	Portugisisk besittel.	2 058 947	7 875 800	1937	4,4					
Liechtenstein	159	12 000	1937	75	Zypern	9 251	372 810	1937	40	Kapverdiske øyer	4 033	169 988	1938	43					
Monaco	1,5	23 956	1938	—	Palestina (Mandat)	26 305	1 590 952	1941	58	Guinea	36 125	426 009	1938	12					
Nederland	35 038	8 833 977	1940	252	Transjordan. (Man.)	42 000	300 000	1938	8	São Tomé	964	48 809	1938	51					
Norge	385 900	2 939 350	1939	9	Franske besittelser	853 412	27 228 859	1936	34	Portug. Vest-Afrika	1 246 700	3 225 015	1934	2,6					
Norge	322 598	2 937 000	1939	9	Fransk India	509	300 359	1938	590	Portug. Øst-Afrika	771 125	4 006 011	1936	5,2					
Svalbard, Jan Mayen	63 300	2 350	1939	—	Indo-Kina	740 400	23 030 000	1936	31	Spanske besittelser	340 232	1 072 202	1934	3,2					
Portugal	91 767	6 825 883	1930	74	Kwang-Tschuwan	850	220 000	1936	88	Marokko ⁵⁾	28 373	855 200	1934	28					
Portugal	88 684	6 360 347	1930	72	Syria (Mandat)	111 653	3 778 500	1939	34	Sahara	285 200	50 000	1930	0,2					
Azorene	2 300	253 935	1930	120	Nederlandske India	1 904 346	60 727 233	1930	32	Guinea	26 659	167 002	1934	62					
Madeira	783	211 601	1930	270	Java-Madura	132 174	41 718 364	1930	316	Tyske besittelser ⁶⁾	2 439 366	13 832 000	1938	5,7					
Rumenia	193 569	13 291 000	1940	69	Ytre besittelser	1 772 172	19 008 869	1930	11	Øst-Afrika (belg. m.)	55 700	3 752 742	1939	67					
San Marino	61	14 000	1938	236	Portugisisk India	3 983	579 970	1931	146	Øst-Afrika (brit. m.)	932 000	5 260 484	1938	6					
Sverige	448 953	6 341 303	1940	14	Makao	15	157 805	1927	—	Kamerun (brit. man.)	88 266	857 675	1938	10					
Sveits	41 295	4 206 400	1937	98	Timor	18 990	463 996	1936	24	Kamerun (fransk mand.)	431 320	2 616 311	1938	6					
Slovakia	38 055	2 653 564	1941	71	De Forente Stater:					Togo (brit. mandat)	33 775	370 327	1938	11					
Sovjet (europ. del)	6 027 900	129 230 468	1939	22	Philippinene	296 285	16 356 000	1940	55	Togo (fransk mand.)	56 169	760 000	1937	14					
Spania	504 902	26 222 400	1940	52						Sydvest-Afrika (Syd-afr. unions mandat)	822 875	283 784	1936	0,4					
Spania	498 225	25 549 072	1940	51															
Kanariøyene	7 494	673 352	1940	91															
Tyrkia (europ. del)	23 975	1 320 000	1938	55															
Ungarn ⁷⁾	160 729	13 638 839	1941	80															
Vatikanstaten	0,44	1 044	1933	—															

1) Uten Eupen-Malmedy — 2) Uten de nye jugoslaviske-hellenske ervervinger — 3) Med Elsass og Lothringen — 4) Inntil 1941 — 5) Uten de jugoslaviske ervervinger — 6) Inntil 1941 — 7) Uten de jugoslaviske ervervinger.

1) Bahrin-øyene, Katar, Koweit, Oman, Piratkysten — 2) Adenprotektorat, Sokotra, Hadramaut — 3) Inkl. Malediven — 4) Perak, Selangor, Negri Sembilan, Pahang — 5) Johore, Kedah, Kelantan, Perlis, Trengganu.

1) Ascension, Tristan da Cunha — 2) og Pemba — 3) Rodriguez — 4) Innbef. Komoren — 5) Innbef. Tanger — 6) For tiden enno under mandatforvaltning.

1) Etter voldgiftsdom 10/10 1933 — 2) Derav 326 760 km² omtvistet med Peru — 3) Innbefattet Labrador — 4) Innbefattet Kayman-, Turks- og Kaikos-øyene — 5) Antigua, Barbuda og Jungfern-øyene, Montserrat, St. Christoph og Nevis — 6) Grenada, Sta. Lucia, St. Vincent, Dominica — 7) Og Tobago — 8) Innbefattet Désirade, Petite-Terre, Les Saintes, Marie Galante, St. Barthélemy, St. Martin. — 9) Curaçao, Aruba, Bonaire, St.-Martin, St.-Eustatius, Saba.

Australia og Stilleh. øyer 8 558 000 10 800 000 1938 1,3
 Britiske besittelser 8 257 390 9 314 000 1939 1,1
 Australia-Sambandet 7 938 350 7 269 400 1938 0,9
 Australia-Samband. 7 703 850 6 929 691 1938 0,9
 Papua 234 489 338 608 1939 1,4
 Norfolk-øya 39 1 085 1937 28
 New Zealand¹⁾ 2 269 189 1 622 012 1938 —
 New Zealand¹⁾ 269 189 1 622 012 1938 6
 Ross-Dependenz 2 000 000 — — —
 Fidji-øyene 18 274 210 518 1939 —
 Tonga-øyene 997 33 785 1938 —
 Salomon-øyene 28 500 94 105 1931 4
 Gilbert- og Elliceøye 1 273 35 720 1935 —
 Pitcairn-øya 35 168 — —
 Ny Hebridene²⁾ 13 230 43 000 1936 3
 Franske besittelser 22 651 103 179 1936 4,6
 Ny-Kaledonia³⁾ 18 499 59 217 1936 —
 Stillehavsoyer⁴⁾ 4 000 43 962 1936 —
 De forente stater 17 389 447 000 193